P **Cena numeru 15 groszy**

Opłata pocztowa uiszczona ryczałtem. ILUSTROWANA **Dzisiejszy numer zawiera 12 stron**

REPUBLIKA

ROK XVI | ŁÓDŹ, CZWARTEK, 15 WRZEŚNIA 1938 R. | CENA NUMERU 15 GROSZY | № 253

Premier Anglii u Hitlera

Chamberlain wystartuje dziś samolotem z Londynu do Berchtesgaden

Ostatnia próba uratowania pokoju

BERLIN, 14 września.

(PAT) Niemieckie Biuro Informacyjne ogłasza: Premier brytyjski, p. Neville Chamberlain, za pośrednictwem ambasady brytyjskiej w Berlinie zwrócił się do kanclerza Hitlera z następującym oświadczeniem:

Z UWAGI NA CORAZ BARDZIEJ KRYTYCZNĄ SYTUACJĘ, PROPONUJĘ SWÓJ NATYCHMIASTOWY PRZYJAZD DLA PODJĘCIA PRÓBY ZNALEZIENIA POKOJOWEGO ROZWIĄZANIA SPRAWY.

Zamierzam przybyć drogą powietrzną i jutro rano jestem gotów do odlotu. Proszę o zakomunikowanie mi, kiedy najwcześniej mógłby mnie pan przyjąć i proszę o wyznaczenie miejsca spotkania. Będę panu wdzięczny za natychmiastową odpowiedź. Podpisa-no: Neville Chamberlain.

Kanclerz Hitler w odpowiedzi na propozycję premiera brytyjskiego odpowiedział, iż gotów jest spotkać się z premierem brytyjskim 15 b. m., to znaczy jutro.

Premier Neville Chamberlain oczekiwany jest jutro popołudniu w Obersalzberg.

LONDYN, 14 września.

(PAT) Oficjalnie komunikują: Premier Chamberlain wystartuje jutro, t. j. 15 września z lotniska Hesston o godz. 8.30 rano do Monachium, skąd odleciec ma dalej do Berchtesgaden.

Premierowi towarzyszyć będą jego najbliższy doradca osobisty sir Horace Wilson oraz szef wydziału Europy Środkowej Foreign Office — Strang.

POWSTANIE W SUDETACH

Krwawe walki pomiędzy Niemcami a żandarmerią i wojskiem. — Powstańcy sudeccy uzbrojeni są w karabiny maszynowe i granaty

W czasie wczorajszych starć 23 osoby zostały zabite, a 75 rannych

PRAGA, 14 września.

(PAT) Dziś wieczorem radiostacja czechosłowacka ogłosiła przegląd sytuacji wewnętrznej w państwie, w którym zostało stwierdzone, że

OSTATNIE INCYDENTY NA OBSZARACH SUDECKICH PRZYBRAŁY CHARAKTER OTWARTEGO POWSTANIA. KOMUNIKAT STWIERDZA, ŻE MIĘDZY POLICJĄ, ŻANDARMERIĄ I WOJSKIEM W WIELU MIEJSCOWOŚCIACH DOSZŁO DO KRWAWYCH STARĆ Z POWSTAŃCAMI, UZBROJONYMI W KARABINY, GRANATY RĘCZNE I KARABINY MASZYNOWE.

Komunikat twierdzi, że ogniska powstania z wyjątkiem jednego zostały opanowane. Liczba ofiar zajść wynosi 23 zabitych i 75 rannych. W końcu komunikat stwierdza, że duch powstania nie został jeszcze stłumiony, a rząd z uwagą śledzi rozwój wypadków i przedsiębierze kroki, mające zapobiec rozszerzeniu się powstania.

PRAGA, 14 września.

(PAT) W m. Haberspirk (okręg Falkenau) doszło dziś rano do poważnych zajść między tłumem, liczącym 2000 Niemców sudeckich, i żandarmerią czeską.

Początek rozruchom dało starcie między komunistami i Niemcami. W czasie zajść żandarmeria czeska dała salwę do tłumu Niemców, którzy rzucili się na budynek żandarmerii,

ZABIERAJĄC ZEŃ DWA KARABINY MASZYNOWE, GRANATY RĘCZNE I 40 SKRZYŃ Z AMUNICJĄ.

Na miejsce wypadków przybyły z Falkenau samochodami oddziały żandarmerii. Między żandarmami i ludnością niemiecką wywiązała się walka. Wkrótce potym na miejsce starcia wyruszyły wojskowe samochody pancerne.

15 ŻANDARMÓW CZESKICH ZOSTAŁO ZABITYCH.

Straty Niemców sudeckich nie są znane.

BERLIN, 14 września.

(PAT) Niemieckie Biuro Informacyjne donosi z Joachimstahl, że już po wprowadzeniu stanu wyjątkowego wczoraj wieczorem zastrzelono Niemca sudeckiego, Hermana Schlossera. Dziś wieczorem około godz. 6-ej pod Baerenstein 800 Niemców sudeckich, w tym wiele kobiet i dzieci, przekroczyło granicę, chroniąc się na terenie Rzeszy. W Oberwiesenthal zgłosiło się ponad 100 uciekinierów, a w Joehstadt nieco mniej. Władze opieki społecznej partii narodowo-socjalistycznej niosą pomoc uciekinierom.

BERLIN, 14 września.

(PAT) Niemieckie Biuro Informacyjne donosi z Johanngeorgenstadt:

Cała ludność nadgraniczna wsi sudecko-niemieckiej Breitenbach przekroczyła granicę Rzeszy, udając się do Johanngeorgenstadt. We wsi pozostało tylko kilka starych kobiet, które pilnują żywego inwentarza.

Czechosłowacja mobilizuje dwa roczniki

Rezerwiści muszą natychmiast stawić się w swych formacjach

Stan wyjątkowy rozciągnięty na dalsze dwa okręgi

MOR. OSTRAWA, 14 września.

(PAT) Od wtorku południa powołuje się na terenie Śląska Cieszyńskiego REZERWISTÓW NA NADZWYCZAJNE ĆWICZENIA. WEZWANIA OBEJMUJĄ OKOŁO DWÓCH ROCZNIKÓW ORAZ SPECJALISTÓW BRONI TECHNICZNYCH.

Powołano rezerwistów, którzy odbyli ćwiczenia w roku ubiegłym i tych, którzy mają je odbyć dopiero w roku przyszłym.

Nakazy stawienia się w koszarach macierzystego pułku są natychmiastowe. We wszystkich gminach śląskich wezwania doręcza policja i żandarmeria, która przewozi natychmiast powołanych wprost na stacje kolejowe. W wielu wypadkach nie pozostawia się czasu na pożegnanie z rodziną i zlikwidowanie spraw osobistych.

PRAGA, 14 września.

(PAT) RZĄD CZECHOSŁOWACKI ROZCIĄGNĄŁ STAN WYJĄTKOWY NA DALSZE DWA OKRĘGI, a mianowicie Jachymowo i Kraslice.

PLEBISCYT W SUDETACH?

Henlein zerwał rokowania z rządem i żąda prawa samostanowienia dla Niemców Sudeckich

Formuła plebiscytu ma być wysunięta przez lorda Runcimana

PRAGA, 14 września.

(PAT) Sekretariat misji lorda Runcimana wydał dziś o godz. 14.30 następujący komunikat:

Członkowie misji lorda Runcimana zostali dziś o godz. 11.45 przyjęci w Asch przez Konrada Henleina.

Henlein zawiadomił ich, że oficjalna DELEGACJA PARTII SUDECKO-NIEMIECKIEJ WYDELEGOWANA DO ROKOWAŃ Z RZĄDEM CZECHOSŁOWACKIM ZOSTAŁA ROZWIĄZANA, ponieważ — zdaniem jego — wypadki ostatnich 48 godzin stworzyły warunki nieodpowiednie do prowadzenia dalszych rokowań.

PRAGA, 14 września.

(PAT) Zarząd niemieckiej partii sudeckiej w Eger ogłosił następujący komunikat o przebiegu dzisiejszej rozmowy Konrada Henleina z członkami misji Runcimana:

Rozmowa ta odbyła się o godz. 11.45 w Asch. Przy rozmowie tej, prócz Henleina i członków misji — Gwatkina, Peto i Hendersona — obecni byli posłowie Karl Hermann Frank i Kuenzel. Konrad Henlein wskazał na stale wzrastającą liczbę ofiar śmiertelnych i na brutalne zarządzenia przeciwko Niemcom sudeckim oraz na rozwój sytuacji w ostatnich godzinach. Zakomunikował on również członkom misji lorda Runcimana, że zwolnił delegację do rokowań z rządem z jej zadań, ponieważ wydarzenia na terenie Sudetów, spowodowane wyłącznie przez postępowanie rządu, zniszczyły podstawę rokowań. Konrad Henlein oświadczył dalej, że istotne i natychmiastowe urzeczywistnienie żądań partii wciąż jeszcze stworzyłoby możność podjęcia rozmów z rządem, przy czym jednak

8 PUNKTÓW KARLSBADZKICH W ŻADNYM RAZIE NIE MOGŁOBY JUŻ SŁUŻYĆ ZA PODSTAWĘ TYCH ROKOWAŃ, MUSI BYĆ NOWIEM WZIĘTE POD UWAGĘ PRAWO SAMOSTANOWIENIA NIEMCÓW SUDECKICH O SWYM LOSIE.

PARYŻ, 14 września.

(PAT) W kołach politycznych Paryża oczekują, iż w najbliższych godzinach wypłynie oficjalnie i formalnie

PROJEKT PLEBISCYTU NA TERENACH SUDECKICH.

Dotychczas najbardziej prawdopodobne było przypuszczenie, że FORMUŁA PLEBISCYTU ZOSTANIE WYSUNIĘTA PRZEZ LORDA RUNCIMANA, JAKO FORMUŁA, MAJĄCA ZASTĄPIĆ T. ZW. PLAN NR. 4,

o którym już się niemal zupełnie nie mówi, jako o rzeczy całkowicie nieaktualnej i całkowicie przekreślonej przez wydarzenia.

W kołach finansowych panował w ciągu dzisiejszego wieczoru optymizm, który wyraził się w pewnych przygotowaniach do dyskontowania na giełdzie dalszego rozwoju sytuacji, przy czym kwestja plebiscytu czy też uzyskania przez Niemców sudeckich w takiej czy innej formie zadośćuczynienia ich żądaniom — traktowana była jako zapowiedź całkowitego odprężenia i rozwiązania zagadnienia czeskiego.

BERLIN, 14 września.

(PAT) Niemieckie Biuro Informacyjne donosi z Asch:

Polityczne kierownictwo stronnictwa Niemców sudeckich postanowiło przenieść biuro z Pragi na terytorium Sudetów niemieckich w celu zapewnienia politycznych i bieżących prac, ponieważ w obecnej sytuacji połączenia pomiędzy Pragą a prowincją, jak się wydaje, nie są zapewnione.

PRAGA, 14 września.

(PAT) Dziś wieczorem odbyło się pod przewodnictwem premiera Hodży posiedzenie komitetu politycznego rady ministrów, na którym przedyskutowano sytuację na pograniczu i dotychczasowe zarządzenia rządu. Zajmowano się także zagadnieniami gospodarczymi oraz sprawami budżetowymi.

PRAGA, 14 września.

(PAT) Na lotnisku praskim wylądował James Runciman, syn lorda Runcimana, który przybył samosolotem z Anglii.

PRAGA, 14 września.

(PAT) Sekretariat misji lorda Runcimana komunikuje: Misja przyjęła dziś rano prezesa naczelnej federacji gmin żydowskich w Czechach, Morawach i Śląsku, Poppera, i jego sekretarza, Fleischmana, oraz przedstawicieli związku gmin żydowskich w Czechach, Kantora i Marguliesa, którym towarzyszył Mosenbach.

Policja międzynarodowa w Sudetach

Projekt taki rozważany był na posiedzeniu gabinetu angielskiego

Londyn, 14 września.

(PAT) Korespondent PAT-a donosi:

Nie ulega wątpliwości, że zasada samostanowienia ugruntowała się głęboko w ciągu ostatnich czterech dni w umysłach szerokich kół politycznych Anglii i że pomysł oddzielenia obszarów sudeckich od Czechosłowacji znajduje coraz więcej zwolenników.

Na dzisiejszym posiedzeniu gabinetu brytyjskiego podczas rozważania sprawy czeskiej rozważano również

PROJEKT WYSŁANIA NA TEREN SUDECKI KOMISJI MIĘDZYNARODOWEJ I ODDZIAŁÓW POLICJI MIĘDZYNARODOWEJ DLA UDAREMNIENIA STARĆ MIĘDZY LUDNOŚCIĄ NIEMIECKĄ I CZESKĄ.

Co do tego projektu nie powzięto żadnej decyzji, uważając, że należy zaczekać na rezultaty nowych wysiłków, podjętych w celu uspokojenia sytuacji.

Wyjazd Chamberlaina do Hitlera

wywołał wielkie wrażenie w Paryżu i Berlinie.— Ribbentrop znajduje się już w Berchtesgaden

Berlin, 14 września.

(PAT) Wiedomość o przyjeździe premiera Chamberlaina wywołała w kołach politycznych Berlina duże wrażenie.

Koła urzędowe nie kryją swego zadowolenia z zapowiedzianego spotkania obu mężów stanu, które oceniane jest w Berlinie jako dowód, że

W. BRYTANIA USIŁUJE ZNALEŹĆ KOMPROMIS W OBECNEJ SYTUACJI.

Całe życie polityczne przeniosło się teraz z Berlina do Berchtesgaden, gdzie przebywa kanclerz w otoczeniu swoich miarodajnych doradców, jak minister Ribbentrop i inni. Feldmarszałek Goering pozostaje nadal pod Norymbergą, nie opuszczając z powodu choroby łóżka.

Paryż, 14 września.

(PAT) Wiadomość o zamierzonym wyjeździe premiera Chamberlaina do Berchtesgaden przyjęta została w Paryżu jako niespodzianka, tymbardziej, że jeszcze w ciągu dzisiejszego przedpołudnia zaprzeczano w Paryżu kategorycznie informacji, jakoby premier Daladier w nocy z wtorku na środę odbyć miał rozmowę telefoniczną z Chamberlainem.

Jak wynika jednak obecnie z oświadczenia premiera Daladier, odbył on istotnie we wtorek późnym wieczorem telefoniczną rozmowę z Chamberlainem, przy czym rozważano ewentualność

ZASTOSOWANIA JAKICHŚ WYJĄTKOWYCH METOD DZIAŁANIA,

któreby pozwoliły na bezpośrednią wymianę poglądów z Niemcami na rzecz pokojowego rozwiązania sprawy

Aresztowania posłów sudeckich

Mają oni stanąć przed sądem

Berlin, 14 września.

(PAT) Niemieckie Biuro Informacyjne donosi z Karlsbadu, że według wiadomości z oficjalnych kół czeskich, w Czechosłowacji aresztowano szereg posłów i funkcjonariuszów partii Niemców sudeckich. Niebawem mają być oni stawieni przed sądem.

Z kół Niemców sudeckich informują, że między aresztowanymi znajdować się ma poseł partii Niemców sudeckich Kuenzel.

Zdarzenia i ludzie

Mord dla znaczka pocztowego

Stary przesąd filatelistyczny znów się sprawdził

Londyn, we wrześniu.

Zwyczaj zbierania marek pocztowych jest znacznie bardziej rozpowszechniony w krajach anglo-saskich, aniżeli u nas. W Anglii jest mnóstwo ludzi, którzy poświęcają się wyłącznie temu zajęciu. Największym zbieraczem w Anglii jest sam król, który posiada największy zbiór znaczków pocztowych na świecie.

Nie wielu ludziom zapewne wiadomo iż jedną z prywatnych funkcyj angielskich dyplomatów na obczyźnie jest natychmiastowe wysyłanie do Anglii pojawiających się nowych znaczków pocztowych.

W Ameryce na jednym z uniwersytetów istnieje doktorat filatelistyki, a literatura tego przedmiotu liczy się na tysiące tomów. Kongresy filatelistyczne odbywają się tam co rok i ściągają gości z całego świata.

Właśnie przed miesiącem na takim kongresie w Waszyngtonie bawił znany zbieracz angielski Mr. W. J. Shuftleburne, który wygłosił referat o starych znaczkach pocztowych środkowo-europejskich. Referent spotkał się z ogólnym uznaniem, a szczególnie serdeczne gratulacje składał mu filatelista amerykański Mr. Sheen. Obaj panowie tak się ze sobą zaprzyjaźnili, że ekscentryczny Amerykanin postanowił niezwłocznie odwiedzić swego nowego przyjaciela w Anglii, oraz obejrzeć jego kolekcje.

Mr. Sheen telegraficznie pożegnał się z żoną, mieszkającą w Kalifornii i obaj panowie jednym statkiem udali się do Europy. Przez 6 dni o niczym innym nie mówiono na pokładzie, aniżeli o markach pocztowych. Dyskutowano o ilości ząbków, o odcieniach kolorów, o papierach grubych i cienkich, o znakach wodnych, wreszcie o błędnych drukach. I tutaj okazało się, że Mr. Shuftleburne posiada w swym zbiorze najstarszy błędnodruk świata: starą markę hanowerską, cenną już samą przez się, a na dodatek błędnodruk, w którym litera „g" jest przestawiona. Mr. Sheen omało nie zemdlał z wrażenia.

Od tej chwili aż do wylądowania w Anglii żył w nieustannej gorączce. Nie mógł spać ani jeść. Nie mógł nawet rozmawiać na tematy filatelistyczne, gdyż interesowała go jedynie i wyłącznie owa wspaniała, jedyna marka hanowerska.

W końcu statek przybił do Anglii. Obaj panowie wylądowali i zamówionym telegraficznie samochodem pośpieszyli natychmiast do willi p. Shuftleburne, aby rzucić się na oglądanie albumów z markami pocztowymi. Mr. Sheen był tak tym zaabsorbowany, że nie miał nawet czasu przełknąć kolacji. Całą noc obaj filateliści prześlęczeli nad księgami, zalepionymi małymi, różnokolorowymi znaczkami. Okrzyki zdumienia towarzyszyły tym oględzinom. Mr. Sheen był wniebowzięty. Ale najwięcej radości sprawiła mu owa słynna marka hanowerska z przestawioną literą „g". Mr. Sheen oglądał ją gołym okiem i przez lupę, pod światło i z boku, zachwycał się rysunkiem, stemplem i doskonałą równością cięć. Oczywiście, towarzyszył mu w tym wszystkim właściciel tych skarbów, który, zwyczajem wszystkich filatelistów (nawet największych gentlemanów) nie pozostawiał nigdy swych zbiorów sam na sam z innymi filatelistami....

Wreszcie nad ranem obaj panowie znużeni, położyli się spać, marząc o tych rozkoszach, które da im jutrzejsze oglądanie albumów.

Następnego dnia w południe znaleziono Mr. Shuftleburne martwego w swym salonie. W sercu jego tkwił długi nóż indyjski, używany do przecinania papieru. Trup był w pyżamie. Widocznie Mr. Shuftleburne wszedł do salonu i tam po krótkiej walce został zamordowany. Mr. Sheen zniknął bez śladu. Ale już po 6 godzinach został aresztowany w Londynie w jednym z biur okrętowych, w chwili gdy kupował bilet do Stanów Zjednoczonych Ameryki. Znaleziono przy nim ów stary znaczek hanowerski z odwróconą litera „g".

U sędziego śledczego morderca przyznał się do wszystkiego. Nie mógł zasnąć. Męczyła go myśl, że musi zawładnąć upragnionym znaczkiem, gdyż nie będzie mógł żyć bez niego. Jak w malignie wszedł do pokoju i otworzył siłą szafę, w której mieściły się albumy. Chciał ukraść znaczek, ale szamotanie się z zamkiem obudziło gospodarza. Nastąpiło tragiczne spotkanie, w którym Mr. Shuftleburne padł trupem.

W ten sposób sprawdził się jeszcze raz stary przesąd filatelistów, że znaczki hanowerskie i innych wolnych miast hanzeatyckich przynoszą nieszczęście.

PRZYGOTOWANIA DO NOWYCH WYBORÓW

Sędzia Giżycki mianowany generalnym komisarzem wyborczym

Zadne zmiany w rządzie nie zajdą

WARSZAWA, 14 września.

W kołach politycznych wskazują, że zarządzenie Pana Prezydenta o rozwiązaniu sejmu poprzedzone było NARADĄ Z P. MARSZAŁKIEM ŚMIGŁYM-RYDZEM ORAZ PREMIEREM SKŁADKOWSKIM, a następnie posiedzeniem rady gabinetowej pod przewodnictwem premiera.

Bezpośrednio po otrzymaniu zarządzenia, marszałek sejmu, płk. Walery Sławek, podpisał zawiadomienie do posłów, komunikując im tekst zarządzenia Pana Prezydenta, po czym oddał legitymację poselską dyrektorowi biura sejmu, p. Rutkowskiemu, i opuścił gmach sejmu.

MARSZAŁEK SENATU, P. ALEKSANDER PRYSTOR, ZATRZYMAŁ MANDAT SENATORSKI, GDYŻ — ZGODNIE Z KONSTYTUCJĄ — PIASTUJE ON GODNOŚĆ ZASTĘPCY PREZYDENTA RZECZYPOSPOLITEJ.

Ustąpienie marszałka senatu nastąpi dopiero po obiorze nowego marszałka przez nowy senat.

Marszałek Prystor, który bawił poza Warszawą, przybył dziś do stolicy.

Od wczoraj wygasła ważność mandatów poselskich i senatorskich.

W konsekwencji wygasły wszystkie uprawnienia posłów i senatorów, jak korzystanie z bezpłatnych biletów kolejowych itp.

Niektórzy posłowie zwrócili w dniu dzisiejszym zaliczki, które pobrali w ostatnich dniach na poczet swoich przyszłych diet miesięcznych.

* * *

WARSZAWA, 14 września.

Jak się dowiadujemy,

AKCJĄ WYBORCZĄ KIEROWAĆ BĘDZIE P. PREMIER, GEN. SŁAWOJ-SKŁADKOWSKI.

Jak dotychczas, żadne zmiany w rządzie nie są przewidziane.

Generalny komisarz wyborczy

WARSZAWA, 14 września.

Generalnym komisarzem wyborczym mianowany został sędzia Sądu Najwyższego, p. Stanisław Giżycki, który pełnił już tę funkcję w poprzednich wyborach do sejmu i senatu.

Na zastępcę generalnego komisarza wyborczego powołany został p. Adam Chechliński, sędzia Sądu Apelacyjnego w Warszawie.

Szef Obozu Zjednoczenia Narodowego u Pana Prezydenta

WARSZAWA, 14 września.

(PAT) Pan Prezydent R. P. przyjął dziś w godzinach popołudniowych szefa Obozu Zjednoczenia Narodowego, gen. Skwarczyńskiego.

* * *

WARSZAWA, 14 września.

(PAT) Pan Prezydent R. P. przyjął w dniu dzisiejszym ministra WR i OP, prof. W. Świętosławskiego.

Prawo dekretowania P. Prezydenta

Warszawa, 14 września.

Na podstawie art. 55 Prezydent R. P. ma prawo w czasie gdy sejm jest rozwiązany, wydawać w razie konieczności państwowej dekrety w zakresie ustawodawstwa państwowego, z wyjątkiem: a) zmiany konstytucji, b) ordynacji wyborczej do sejmu i senatu, c) budżetu, d) nakładania podatków i ustanawiania monopoli, c) systemu monetarnego, f) zaciągania pożyczek państwowych, g) zbywania i obciążania nieruchomości majątku państwowego, oszacowanego na kwotę ponad 100 tys. zł.

Wicepremier Kwiatkowski przybywa do Warszawy

Warszawa, 14 września.

W najbliższych dniach przyjeżdża do Warszawy p. wicepremier, inż. Eugeniusz Kwiatkowski, który bawić tu będzie jedynie przejazdem.

P. wicepremier Kwiatkowski, po krótkim pobycie w Warszawie, uda się prawdopodobnie do Wisły względnie do Spały.

W najbliższym czasie spodziewany jest w Warszawie zjazd wojewodów.

Obrady koła żydowskiego

Warszawa, 14 września.

W dniu wczorajszym odbyło się plenarne posiedzenie Żydowskiego Koła Parlamentarnego. Udział wzięli wszyscy posłowie i senatorowie żydowscy.

W wyniku obrad uchwalono utrzymanie biura koła, które będzie nadal czynne.

3 lata „przeżył„ Sejm

Rozwiązany wczoraj sejm pochodził z wyborów z 8 września 1935 roku. W tydzień później, 15 września, wybrany został senat.

Zgodnie z obowiązującą konstytucją, wyboru senatorów dokonały wojewódzkie zgromadzenia elektorów. Z ich wyboru pochodziły 2/3 składu izby senackiej, 1/3 powołał Pan Prezydent R. P.

W myśl ordynacji, głosowanie do sejmu odbywało się jedynie na kandydatów, zatwierdzonych przez okręgowe komisje wyborcze.

Konstytuujące posiedzenie obu izb odbyło się 4 października 1935 r.

W ten sposób obie izby nie przeżyły pełnego okresu, przewidzianego konstytucją, t. j. pięciu lat. Okres ich życia trwał dokładnie niemal trzy lata.

Orędzie P. Prezydenta

będzie wygłoszone przez radio

Warszawa, 14 września.

Dzisiejsza prasa poranna podała wiadomość o tym, że Pan Prezydent wygłosi przez radio orędzie w sprawie nowych wyborów.

Jak nas informuje Polskie Radio, nie jest jeszcze wiadomy termin wygłoszenia tego orędzia. Ustalone zostały tylko terminy enuncjacyj wybitnych przedstawicieli świata politycznego.

Narady stronnictw opozycyjnych

w sprawie ustosunkowania się do wyborów

WARSZAWA, 14 września.

Rozwiązanie Izb ustawodawczych znalazło już dzisiaj żywe echo wśród ugrupowań i stronnictw opozycyjnych.

Od wczesnego rana czołowi działacze wszystkich stronnictw politycznych i ugrupowań rozpoczęli rozmowy i KONFERENCJE NA TEMAT USTOSUNKOWANIA SIĘ DO WYBORÓW. Prawie wszystkie stronnictwa zwołały na najbliższe dni swoje władze naczelne. Przypuszczalnie jednak decyzje co do ustosunkowania sie do wyborów podejmą dopiero szersze ciała organizacyjne.

CKW PPS obraduje dzisiaj przez cały dzień. Stronnictwo Ludowe zwołało drogą telegraficzną na piątek pełne posiedzenie naczelnego komitetu wykonawczego do Warszawy.

Na dzień 20 b. m. zwołany został do Warszawy komitet wykonawczy Stronnictwa Pracy. Na posiedzeniu tym ustalony zostanie termin zwołania rady naczelnej Stronnictwa.

Prezydium ZZZ obradować będzie w czwartek, a na dzień 19 b. m. zwołany został centralny wydział wykonawczy do Warszawy.

W czwartek również obradować będzie prezydium Centralnego Porozumiewawczego Związku Pracy.

Na dzień 25 b. m. zwołano do Warszawy naradę czołowych władz organizacyjnych wszystkich związków, wchodzących w skład Centralnego Komitetu Porozumiewawczego.

Warszawski Klub Demokratyczny zwołał posiedzenie zarządu na czwartek.

Na dzień 25 b. m. zwołany został do Warszawy komitet organizacyjny Stronnictwa Demokratycznego.

Czterech Żydów zabitych w Palestynie

Wybuch miny podłożonej przez terorystów. — 10 Arabów zabitych i 10 rannych

JEROZOLIMA, 14 września.

Niedaleko Riszon-Lezion banda terorystów arabskich dokonała napadu na grupę pięciu strażników żydowskich. Strażnik Chanania Gołubczyk, l. 32, z Polski, został zabity.

Na drodze z Jerozolimy do Tel-Awiwu teroryści arabscy ostrzeliwali dziś żydowski samochód ciężarowy. Szofer ratował się ucieczką, jego pomocnik, Alfred Ascher, został zabity.

W pobliżu Giveat-Brenner teroryści dokonali napadu na żydowskich policjantów służby pomocniczej. Policjant Jakub Stern został zabity.

W szpitalu w Safedzie zmarł dziś z odniesionych ran dr. Jakub Schmeler, ranny wczoraj w napadzie terorystycznym na samochód żydowski, w którym to napadzie zabity został adw. dr. Klinger. Dr. Schmeler był oficerem wydziały śledczego policji kryminalnej.

Na szosie na północy Palestyny WYBUCHŁA DZIŚ MINA PODZIEMNA, podłożona przez terorystów arabskich, 10 arabskich pasażerów przejeżdżającego autobusu arabskiego poniosło śmierć, 10 innych pasażerów jest rannych.

Banda terorystów arabskich wtargnęła do Betleem i PODPALIŁA BUDYNKI URZĘDU POCZTOWEGO I POSTERUNKU POLICJI. Ten ostatni uległ zupełnemu zniszczeniu. Według innego doniesienia do Betleem wtargnęła złożona ze 100 terorystów banda arabska wczoraj wieczorem, w czasie starcia między patrolem wojskowym a inną bandą terorystów w drodze z Jerozolimy do Betleemu. Teroryści podpalili budynki urzędu pocztowego i posterunku policyjnego, gdzie jeszcze płoną. Dziś zaprzeczono doniesieniu, jakoby w napaściu na Betleem teroryści mieli także uszkodzić Kościół Narodzenia Chrystusa.

Jerozolima, 14 września.

Dziś eksplodowała mina pod autem, którym jechało kilku działaczy żydowskich w Palestynie. 3 osoby zostały zabite na miejscu. Wśród zabitych jest znany lekarz weterynarji Mottison, syn wybitnego działacza sjonistycznego Mottinsona.

Genewa, 14 września.

Z wielkim napięciem oczekiwana jest deklaracja angielska w sprawie Palestyny, która oświetlić ma całokształt zagadnienia.

Dr. Goldman, przedstawiciel żydowskiego kongresu światowego odbył dziś konferencję z rumuńskim ministrem spraw zagranicznych Petrescu Comnem.

Londyn, 14 września.

Jak się dowiadujemy, rząd angielski postanowił wysłać jeszcze jedną brygadę wojsk indyjskich w liczbie 2.400 żołnierzy.

Delegacja kombatantów belgijskich

przybyła do Warszawy

Warszawa, 14 września.

(PAT) Dziś o godz. 7 rano przybyła do Warszawy wycieczka 26 kombatantów belgijskich z prezesem płk. Louvau na czele. Na dolnym peronie dworca głównego zgromadzili się celem powitania gości przedstawiciele władz federacji P. Z. O. O. z prezesem zarządu głównego gen. Góreckim.

W Al. Jerozolimskich na wprost dworca ustawiła się kompania chorągwiana wojska.

Kombatantów belgijskich powitali krótki mprzemówieniem gen. Górecki i wiceprezes Piotrowski. Orkiestra wojskowa odegrała hymn narodowy belgijski.

Kombatanci belgijscy przybyli do Warszawy ze sztandarem z okresu wojny światowej belgijskich pułków piechoty.

Zatarg generałów z partią hitlerowską

Dlaczego szef sztabu armii niemieckiej, gen. Beck, zgłosił swą dymisję

W związku z ostatnim przemówieniem Hitlera w Norymberdze niezwykle ciekawie przedstawiają sie rewelacje. jakie podaje pismo emigrantów rosyjskich w Paryżu „Poslednija Nowosti".

Pod koniec sierpnia — donosi ten dziennik — Hitler wezwał oficerów sztabu generalnego tych korpusów, które stacjonują w pobliżu granicy czechosłowackiej. Generał Beck, szef sztabu generalnego nie został na te konferencję zaproszony. **Dowiedziawszy się o tym gen. Beck w dniu 3-im września przesłał Hitlerowi prośbę o dymisję, powtarzając w niej argumenty, przytoczone już podczas poprzedniej audiencji. W prośbie swej kładł nacisk na to, aby dymisja jego została niezwłocznie przyjęta.**

Od owego dnia generał Beck nie przychodził do biur sztabu generalnego. Obecnie toczą się z nim pertraktacje, aby nie opuszczał szeregów armii i objął dowództwo nad jednym z korpusów wojska niemieckiego.

W Norymberdze powstał głeboki **konflikt między partią narodowo socjalistyczną a armią.** Po przemówieniu Goeringa kanclerz Hitler przyjął generała von Brauchitscha, który złożył mu następujące oświadczenie w imieniu starszych dowódców wojskowych:

— Jeśli Niemcy rozpoczną wojnę, podamy się wszyscy do dymisji!

Kanclerz Hitler odpowiedział mu na to, że **generałowie zdają sobie chyba sprawę z tego, co ich czeka w razie takiego postępowania na wypadek wojny.**

Tym nie mniej von Brauchitsch nie ustąpił. Z tych względów Hitler zastanawiał się, jaki ton nadać swemu przemówieniu na kongresie partyjnym.

Ribbentrop zapewniał kanclerza, że **Anglia nie kiwnie nawet palcem w obronie Czechosłowacji.** Goering również odbył z Hitlerem dłuższą rozmowę, domagając się szerokich pełnomocnictw.

Na czym polega istota sporu między najwyższymi czynnikami wojskowymi a wodzami partii hitlerowskiej ...

Wedle mniemania generałów niemieckich, **Trzecia Rzesza**, mimo tak znacznej rozbudowy aparatu wojennego, **nie może jeszcze prowadzić dłuższej wojny, prowadzonej odrazu z kilku przeciwnikami. Błyskawiczne zwycięstwo jest również w warunkach obecnych niemożliwe. Z tych względów niejednokrotnie generałowie von Brauchitsch. Keitel i Beck zalecali Hitlerowi większe umiarkowanie. Hitler jednakże odpowiadał na to, że wbrew ich opinii, uzbroił Nadrenię i przyłączył Austrię do Rzeszy.**

Gdy nalegania generałów stawały się co raz częstsze, Hitler posądził ich o „tchórzostwo", a całe naczelne dowództwo wojsk niemieckich nazwał ironicznie **„klubem pacyfistów"...**

Krążą pogłoski, że generał Beck zażądał od kanclerza Hitlera przyrzeczenia, że w sprawie sudeckiej przedsięwzięte zostaną wszystkie możliwe środki, celem uniknięcia wojny, co ogromnie wzburzyło kanclerza. Hitler oznajmił, **że generał nie ma prawa mieszać się do polityki** i żądać dymisji z powodów politycznych. Spór między szefem niemieckiego sztabu generalnego a partią narodowo - socjalistyczną trwa w dalszym ciągu.

Konfiskata listu pasterskiego

ks. metropolity Szeptyckiego zatwierdzona przez sąd

Lwów, 14 września.

(PAT) W sądzie okręgowym lwowskim odbyła się sprawa, mająca za przedmiot konfiskatę listu pasterskiego J. E. Ks. Metropolity Szeptyckiego. Skargę przeciwko skonfiskowaniu tego listu w prasie wniosła gr. kat. kuria metropolitarna.

Sąd oddalił wnioski obrony i konfiskatę listu pasterskiego zatwierdził.

Poseł polski u hr. Ciano

Rzym, 14 września.

(PAT) W dniu dzisiejszym minister spraw zagranicznych hr. Ciano przyjął w pałacu Chigi polskiego charge d'afaires d-ra Zawiszę, z którym odbył dwudziestominutową rozmowę. Wkrótce potem hr. Ciano przyjął angielskiego charge d'affaire p. Noela Charlie. Rozmowa ministra Ciano z dyplomatą brytyjskim dotyczyła kompleksu zagadnień, związanych z konfliktem sudeckim.

Zaciekłe ataki Japończyków

Od dziesięciu dni toczą się walki w górach

Tokio, 14 września.

(PAT) Po dziesięciu dniach bezustannych walk wojska japońskie, jak donosi Agencja Domei, wyparły siły chińskie, liczące dziesięć dywizyj z górzystej okolicy na północ od łańcucha górskiego Tapien.

Wojska chińskie ustępują w nieładzie.

Inne kolumny japońskie posuwają się w kierunku zachodnim i osiągnęły miejscowość, położoną o dwanaście kilometrów na wschód od Hunagczuan na połowie drogi pomiędzy Kuszih a Sinyang.

Balony polskie zajęły pierwsze miejsca

w zawodach o puchar Gordon-Benneta

Bruksela, 14 września.

(PAT) Aeroklub belgijski podaje o godz. 19 następującą klasyfikację balonów, biorących udział w zawodach o puchar Gordon-Bennetta: Siedem balonów już wylądowało, a o pozostałych dwóch, t. j. „Polonii" i „S—11" (Belgia) nie otrzymano jeszcze żadnej wiadomości.

Z dotychczasowej nieoficjalnej klasyfikacji, obliczonej jeszcze niedokładnie, wynika, **że dwa balony polskie zajmują pierwsze miejsca. Pierwsze balony: „LOPP", pilotowany przez kapitana Janusza, który wylądował w Bułgarii przeleciawszy 1600 km., na drugim miejscu jest balon „Warszawa", pilotowany przez inż. Krzyczkowskiego, który przeleciał 1470 km. Balon ten wylądował w Rumunii.** Trzecie miejsce zajął balon francuski „Mallet", pilotowany przez Dolfussa — 1400 km. Demuyter na balonie „Belgica" zajął czwarte miejsce z 1350 km. Oba te balony lądowały w Rumunii. Piąte miejsce zajmuje Belg Quersin na balonie „Valonia". Wylądował on w Paks na Węgrzech, przelatując około 1100 km. Szwajcar Tilgenkamp i Francuz Crombez przelecieli poniżej 1000 km. Pierwszy wylądował w Austrii a drugi w Czechosłowacji. Dokładna liczba przebytych kilometrów podana będzie dopiero za kilka dni. Powyższe liczby obliczone są w przybliżeniu i dają tylko pojęcie o zajętych miejscach, aczkolwiek nie jest jeszcze znane miejsce lądowania pozostałych balonów belgijskich, ani też „Polonii", **jednakże w Brukseli wszyscy przypuszczają, że w roku bieżącym zwycięstwo odniosą Polacy.**

Sofia, 14 września. (PAT)

Wczoraj o godz. 6 rano balon „LOPP", pilotowany przez kpt. Janusza z pasażerem inż. Janikiem wylądował w Bułgarii w odległości około 16 klm. od miasteczka Trojan, w rzece Widima. Lądowanie odbyło się pomyślnie, a miejscowa ludność natychmiast udzieliła polskim lotnikom pomocy, wyciągając balon z rzeki. Kpt. Janusz i inż. Janik udali się niebawem do miasteczka Trojan i w dniu jutrzejszym mają przybyć do Sofii.

Według ich obliczeń trasa lotu wynosi około 1700 klm. W miasteczku Trojan lotnicy polscy spotkali się z serdeczną opieką zarówno władz jak i ludności.

Dzisiejsze dzienniki bułgarskie zamieszczają bardzo obszerne opisy lądowania balonu „LOPP." w Bułgarii. Na miejsce lądowania wyjeżdża specjalny przedstawiciel dyrekcji lotnictwa bułgarskiego wraz z korepondentem PAT.

Bukareszt, 14 września.

(PAT). Balon „Warszawa 2" wylądował dnia 13 bm. około godz. 3 rano w miejscowości Catunele w pobliżu miasta Turn Severin. Miasto to znajduje się w pobliżu granicy jugosłowiańskiej, a zatem lotnicy wylądowali już po przeleceniu ponad Karpatami. Lotnicy przebyli ogółem około 1440 klm. Balon musiał lądować z powodu śnieżycy. Przebieg lądowania był pomyślny. Załoga balonu — inż. Leszek Krzeczkowski i inż. Łańcucki czuje się dobrze. Dziś jeszcze lotnicy polscy przyjeżdżają pociągiem do Bukaresztu, a następnie jutro udadzą się wraz z balonem do Warszawy.

Umowa zbiorowa w górnictwie

wygasa 30 b.m.

Warszawa, 14 września.

W przyszłym tygodniu podjęte będą pertraktacje pomiędzy przedstawicielami przemysłu węglowego a związkami zawodowymi górników wszystkich trzech Zagłębi o zawarcie nowej umowy zbiorowej.

Dotychczasowa umowa zbiorowa w górnictwie wygasa wskutek wypowiedzenia jej przez górników z dniem 30 b. m.

Związki zawodowe górników wysunęły żądanie podwyżki płac od 10 do 15 procent.

Żydzi w Gdyni

otrzymują w dalszym ciągu nakazy opuszczenia miasta

Warszawa, 14 września.

Według otrzymanych w Warszawie informacyj w dniu wczorajszym w dalszym ciągu wręczono różnym osobom zamieszkałym w Gdyni decyzje opuszczenia pasa granicznego.

Decyzje są wydane przez wydział administracyjny rządu w Gdyni na podstawie art. 6 ust. 3 ustawy o granicach państwa polskiego.

Komisariat rządu motywuje każdą decyzję względami na bezpieczeństwo i ochronę granic. Termin likwidacji wszelkich spraw udzielany jest przeważnie dwutygodniowy.

Według informacyj z Gdyni wysiedlonych ma być ponad 1.000 Żydów.

Niezwykła katastrofa samochodowa

5 osób cudem uratowanych

Sztokholm, 14 września.

(PAT) W północnej Szwecji wydarzyła się niezwykła katastrofa samochodowa. Mianowicie pędzący z wielką szybkością samochód pasażerski wpadł na ostrym zakręcie na barierę i zwalił się w przepaść, lecz spadając zawadził się kołami o konary olbrzymiego kilkusetletniego dębu. Pięciu pasażerów samochodu uległo tylko potłuczeniu, nie odnosząc poważniejszych obrażeń. Po spędzeniu nocy wśród konarów dębu zdołali oni zawezwać pomocy okolicznych chłopów, którzy przy użyciu sznurów spuścili ich na ziemię. Uwolnienie samochodu nastręczyło znacznie więcej trudności i dopiero po ścięciu dębu udało się to uczynić.

23 ofiary szaleńca

Krwawe sceny na ulicach Bombaju

Bombaj, 14 września.

(PAT) W śródmieściu Bombaju pojawił się mężczyzna z plemienia Gurków (zamieszkujących księstwo Nepalu) który w napadzie szału (amok) poranił **ciężko sztyletem 23 przechodniów.** Szaleniec, który liczył lat 60, zmarł wkrótce od ran, zadanych mu przez wzburzonych przechodniów.

Stosownie do układu brytyjskiego z księstwem Nepalu, mieszkańcy tego księstwa mogą nosić broń biała bez zezwolenia. Według tradycji, istniejącej wśród Gurków, mężczyzna tego plemienia wyciągający sztylet z pochwy, nie może go włożyć z powrotem bez zadania ran. Często Gurkowie, gdy nie mogą ranić swych nieprzyjaciół, chowają sztylet do pochwy, kalecząc się lekko w rękę.

Swastyka na... bułkach

Niesłychane wybryki hitlerowców w pow. morskim

Gdynia, 14 września.

Jeden z piekarzy niemieckich w Wejherowie Franciszek Edwardt **umieszczał na środku wypiekanych bułek „ozdobę" w formie swastyki.**

Oryginalnym „propagatorem" zajęły się władze.

* * *

W południowej części powiatu morskiego w Podgórzu Szwajcarii Kaszubskiej, Leon Labuda ze wsi Bobrzewino, w czasie sprzeczki z gospodarzem Franciszkiem Światłowskim użył wyrażeń obelżywych w stosunku do Państwa **Polskiego.**

Bezczelnego Niemca natychmiast aresztowała policja. **Grozi mu do 3 lat więzienia i wysiedlenie.**

Złoto płynie z Anglii

do St. Zjednoczonych

Londyn, 14 września.

(PAT) Brytyjski transatlantyk „Queen Mary", który odszedł dziś do St. Zjednoczonych, zabrał rekordowy ładunek złota — 9 milionów funtów szterlingów.

Nowy Zeppelin

Friedrichshafen, 14 września.

(PAT) Nowozbudowany sterowiec „Graf Zeppelin" wystartował dziś z Friedrichshafen i po krótkim locie próbnym wylądował na lotnisku Loewental.

Z dziejów Łodzi

Dnia 15 września 1914 roku rozegrała się w okolicach Łodzi pierwsza poważniejsza potyczka wojsk rosyjsko-niemieckich. Potyczka miała miejsce za Widzewem, gdzie szwadron huzarów śmierci starł się z kozakami. Niemcy zostali zabici, a wszyscy oficerowie niemieccy zarąbani szablami. Zginął także dowódca szwadronu, mjr. Stohlberg.

W Łodzi uruchomiono dnia tego lotne oddziały Czerwonego Krzyża oraz oryginalne pogotowie żywnościowe, mające na celu natychmiastowe dostarczanie pożywienia uchodźcom i rannym oraz jeńcom na dworcach.

W bankach i w najrozmaitszych instytucjach, które jeszcze nie zawiesiły pracy, zredukowano pensje pracownikom o 50 do 75 procent.

KRONIKA

Wrzesień **15** Czwartek

Dziś N.M.P. Bolesnej
Jutro Euzebii P. M.

Wschód słońca	5.07
Zachód słońca	17.54
Wschód księżyca	20.50
Zachód księżyca	12.04
Długość dnia	13.28
Ubyło dnia	4,02

Krótkie wiadomości

KONTROLA NAD HANDLEM MLEKA i nabiałem została zaostrzona ze względu na wypadki przywożenia mleka z obszarów nawiedzonych pryszczycą oraz ze względu na fałszowanie nabiału. W bieżącym tygodniu zakwestionowano i zniszczono 1500 litrów mleka, w ostatnich zaś dniach targowych pobrano 80 próbek masła, z czego zakwestionowano jako sfałszowane 36.

* * *

DELEGACJA INŻYNIERÓW z naczelnikiem wydziału technicznego inż. Rybołowiczem na czele, która brała udział w zjeździe inżynierów w Gdyni, wróciła wczoraj do Łodzi. Zjazd trwał trzy dni.

* * *

ŻELAZNE ZASŁONY, zakrywające uliczne wpusty kanalizacyjne, zamienione zostaną obecnie na płyty betonowe, ponieważ stwierdzono, że zasłon tych nie można upilnować przed złodziejami, zaś pozostawianie wpustów w chodnikach jest niebezpieczne dla publiczności.

* * *

LUSTRACJA WAG I ODWAŻNIKÓW przeprowadzona została przez funkcjonariuszy urzędu miar i wag w zakładach sprzedaży, celem sprawdzenia, czy posiadają one ważne znaki legilizacyjne. W 82 wypadkach sporządzono protokuły.

* * *

DODATKOWA KOMISJA POBOROWA dla P.K.U. Łódź-Miasto I urzędować będzie w dniu dzisiejszym w wydziale wojskowym zarządu miejskiego przy Alei Kościuszki Nr. 19. Stawić się winni mężczyźni rocznika 1917 i starsi, którzy nie stawali jeszcze do przeglądu, a mieszkają na terenie 2, 3, 5, 8, 9 i 11 komisariatów policji.

* * *

DO REJESTRACJI rocznika 1920—21 stawić się winni w wydziale wojskowym mężczyźni, zamieszkali na terenie III komisariatu policji o nazwiskach na litery W, Z, Ż, oraz zamieszkali na terenie X komisariatu policji na litery od A do Ż włącznie.

Pożar w fabryce

Przy ul. Gdańskiej 80, w budynku, mieszczącym szereg drobniejszych zakładów przemysłowych, wybuchł wczoraj, około godziny 8,20 **pożar w fabryce firmy Herman Doktorczyk.**

Na miejsce przybyły dwa oddziały straży pod rozkazami komendanta dr. Marxa i naczelnika Kossa.

Okazało się, iż ogień powstał na poddaszu, wskutek wadliwej izolacji rury wybuchowej motoru Diesla, przylegającej do pokrycia dachowego.

Ogień został ugaszony w ciągu pół godziny. Straty w postaci spalonego pokrycia dachowego nie są znaczne. (l)

Dyżury aptek

Nocy dzisiejszej dyżurują następujące apteki: S. Kon i S-ka (Plac Kościelny 8), A. Charemza (Pomorska 12), W. Wagner i S-ka (Piotrkowska 57), J. Zajączkiewicz i S-ka (Plac Boernera), A. Gorczycki (Przejazd 57), M. Epsztajn (Piotrkowska 225), L. Szymański (Przędzalniana 75).

Przygotowania do wyborów

zostały już podjęte. — Właściciele domów sporządzą spisy lokatorów, uprawnionych do głosowania. — Podział miasta na obwody

W związku z zarządzonymi wyborami do sejmu i senatu, Zarząd Miejski powołał wczoraj przy wydziale prezydialnym **specjalny referat wyborczy.** Wszelkie bowiem techniczne prace związane z wyborami, jak przygotowanie spisów wyborców, lokali i urn wyborczych, druków, materiałów piśmiennych i t. d. ciążą, z mocy ustawy, na Zarządzie Miejskim. Kierownikiem referatu wyborczego został **dyrektor Zarządu Miejskiego Kalinowski**, jego zastępcą — **naczelnik wydziału ewidencji ludności Wysocki.**

Pierwszą czynnością referatu wyborczego było **zarządzenie przygotowań do ułożenia spisu wyborców.** W tym celu za pośrednictwem policji **doręczono wszystkim właścicielom domów specjalne druki spisowe. Wypełnione formularze muszą być w ciągu trzech dni złożone w biurach meldunkowych, które z kolei prześlą je do wydziału ewidencji ludności, gdzie zostaną uzgodnione z rejestrem mieszkańców.** W spisach wyborców umieszczeni będą wszyscy mieszkańcy, którzy w chwili zarządzenia wyborów **ukończyli 24 lata i mieszkają w Łodzi od przedednia zarządzenia wbyorów oraz zameldowani są jako stali mieszkańcy (na kartach koloru białego).**

Ci, którzy figurują w rejestrze jako **niestali mieszkańcy,** zameldowani na kartach koloru zielonego, **na listy wciągnięci nie będą,** chociażby mieszkali w Łodzi od kilku lat. Kto zatem jest zameldowany jako mieszkaniec niestały, a chce figurować w spisie wyborców, **musi natychmiast przemeldować się.**

Dziś referat wyborczy przystąpi **do podziału miasta na obwody,** których będzie około 230. Zaznaczyć należy, że przed trzema laty **były 204 obwody.** Od tego czasu jednak liczba mieszkańców znacznie wzrosła, a **obwód nie może liczyć więcej niż 3000 mieszkańców.** Dla wykonywania wszelkich prac technicznych, **referat wyborczy zatrudni około 320 osób.** Wnoszenie ofert do Zarządu Miejskiego w tej sprawie jest jednak **bezcelowe,** ponieważ wszystkich tych pracowników zaangażuje bezpośrednio **wojewódzkie biuro Funduszu Pracy.**

Nad sporządzeniem spisów wyborców rozpocznie się praca **w dniu 26 bm.** Spisy muszą być ukończone **do 4 października.**

Przewodniczących okręgowych komisyj wyborczych zamianuje **główny komisarz wyborczy, okręgowych komisarzy wyborczych — minister spraw wewnętrznych,** zaś członków okręgowych komisyj wyborczych — wydział wojewódzki. Natomiast członków obwodowych komisyj wyborczych **zamianuje Zarząd Miejski na wniosek referatu wyborczego.**

W najbliższych dniach ukaże się **rozporządzenie o rejestracji wyborców do senatu.** Rejestracja odbywać się będzie **w gmachu rady miejskiej.** Wszyscy uprawnieni do głosowania do senatu będą musieli **osobiście zgłosić sie oraz przedłożyć dokumenty, stwierdzające ich uprawnienia do wzięcia udziału w wyborach do senatu.**

Równocześnie powołany został **referat wyborczy w starostwie grodzkim. Referat ten dokona obliczenia ilości członków poszczególnych organizacyj zawodowych.** Według ordynacji wyborczej bowiem związki zawodowe pracowników fizycznych i umysłowych, organizacje kobiece i t. d. będą delegowały swych przedstawicieli **do okręgowych zgromadzeń wyborczych** (kolegiów). Poszczególne organizacje otrzymają prawo do desygnowania przedstawicieli w ilości proporcjonalnej do liczby posiadanych członków.

Te prace również zostana ukończone w szybkim czasie, **gdyż do 3 października muszą być już ukończone w poszczególnych związkach i organizacjach wybory przedstawicieli do kolegiów wyborczych.**

* * *

Jak już wspomnieliśmy, wszystkie przygotowania techniczne do wyborów musi poczynić Zarząd Miejski. Przygotowania te są dość kosztowne. **Ostatnie wybory sejmowe kosztowały miasto 58.000 złotych.** Tymczasem Zarząd Miejski nie był przygotowany na wybory sejmowe w roku bieżącym, lecz tylko na wybory samorządowe, które odbędą się w miesiąc później. **Na wybory samorządowe preliminowano w budżecie 80.000 złotych.** Z tych względów wybory tegoroczne spowodują deficyt w tym dziale budżetu, który będzie musiał być pokryty z sum, przeznaczonych na wydatki niespodziewane. (i)

Nowe przepisy budowlane

wchodzą w życie z dniem dzisiejszym

W dniu dzisiejszym wchodzi w życie obwieszczenie p. wojewody łódzkiego, które zawiera szczegółowe przepisy, *jak powinny być w Łodzi budowane domy i jaki powinien być ich wygląd zewnętrzny.*

Zarządzenie jest bardzo szczegółowe, omawia ono dokładnie, jak powinny wyglądać fronty domów, dachy, boczne i tylne ściany budynków, reguluje kwestję bram, drzwi i okien domów, balkonów i wykuszów, sprawę szyldów, markiz nad sklepami i t. d.

Między inn. zarządzenie podkreśla, że ścian, wykonanych z kamienia naturalnego, jak z piaskowca, granitu i t. d., a także z cegły licówki oraz otynkowanych szlachetną zaprawą, *nie wolno malować.* Szyldy i reklamy z napisami i rysunkami muszą być umieszczane *nad otworami drzwiowymi i okiennymi.* Nie wolno będzie wykonywać na płaszczyznach murów, obok okien i witryn sklepowych oraz na skrzydłach drzwi i okien jakichkolwiek innych napisów, jak tylko *określających nazwę firmy i rodzaj przedsiębiorstwa.*

Przy gruntownym remoncie fasady budynku, władza budowlana może zażądać zmiany zewnętrznej fasady itd.

Z dniem dzisiejszym, wszyscy prowadzący jakiekolwiek budowle muszą stosować się w całej rozciągłości do nowego zarządzenia. (i)

PLAN ZABUDOWY PL. DĄBROWSKIEGO

Wzniesione tu będą reprezentacyjne gmachy urzędowe

Wczoraj odbyło się, pod przewodnictwem prez. Godlewskiego, posiedzenie kolegium magistratu, na którym omówiono i uchwalono **szereg aktualnych spraw z gospodarki samorządowej.**

W pierwszym rzędzie zajeto się sprawą **zmiany wyglądu Pl. Dąbrowskiego, w związku z zaprojektowana budową** reprezentacyjnego gmachu urzedu wojewódzkiego. Jak wiadomo, gmach urzędu wojewódzkiego stanąć ma **na samym Placu Dąbrowskiego, a nie na działce** przy zbiegu placu i ul. Cegielnianej. W **plan zabudowy, aby przystosować przy** związku z tym trzeba też **zmienić cały szłe gmachy i domy na terenach okalających plac, do gmachów reprezentacyjnych urzędu wojewódzkiego i sądu okręgowego.**

Postanowiono więc, że z lewej strony placu, naprzeciw gmachu sądu, stanąć mogą **tylko gmachy 4-piętrowe,** które odpowiadać będą drugiej stronie placu, zaś na działkach, które pierwotnie przeznaczone były pod budowę gmachu urzędu wojewódzkiego, **założone będą zieleńce.**

Równocześnie uchwalono nowy **plan zabudowania całego terenu,** zawartego między ulicą POW., Cegielnianą oraz ul. Narutowicza. Wnioski w tej sprawie przekazane będą do zatwierdzenia tymczasowej radzie miejskiej.

Następnie postanowiono **powołać do życia 6 punktów lekarskich miejskich,** dla leczenia niezamożnych mieszkańców Łodzi, a w związku z tym zaangażować 6 lekarzy. Ponieważ brak jest na ten cel funduszów, postanowiono obecnie przystąpić tylko do organizacji tych punktów, a uruchomić je z początkiem nowego roku budżetowego **t. j. od 1-go kwietnia 1939 r.**

W dalszym ciągu, z uwagi na przeciążenie pracą centrali wydziału opieki społecznej, postanowiono **powołać przy nim z dniem 1 stycznia 1939 r. dwa biura dzielnicowe, jedno dla dzielnicy północnej i jedno dla dzielnicy południowej.**

Po załatwieniu jeszcze **szeregu spraw drobniejszej wagi,** posiedzenie zamknięto. (i)

Pełna tabela wygranych

8-go dnia ciągnienia IV-ej klasy 42 Loterii Państwowej

(TABELA NIEURZĘDOWA — BEZ GWARANCJI).

5,000 zł. — 32401.
10,000 zł. — 148950.
5,000 zł. — 29683 45851 46291 64255 78894 83824 94299 108594 143161.
2,000 zł. — 24434 34792 46558 57880 64776 73361 79831 86658 122385 136089.
1,000 zł. — 1329 3087 13612 20838 25497 27431 31771 35455 39479 42754 43074 45461 52606 56279 61042 62199 68911 75474 78133 84993 94662 96102 99137 103198 116880 118888 119499 122290 125883 139144 147856 149987 155125 156361 159319.

Wygrane po zł. 250.

90 164 720 92 99 828 1004 36 112 85 320 66
420 45 69 531 691 980 2015 162 86 88 231 384
452 533 64 65 68 605 854 938 3008 90 207 383
415 502 49 609 84 91 836 903 4118 36 57 64
266 380 433 63 566 73 86 602 922 5001 131 213
80 357 535 739 95 7 70 6009 21 32 46 107 215
42 86 325 532 768 836 7081 223 89 336 495
517 34 60 94 625 58 721 46 907 8043 358 75
499 547 52 82 634 725 997 9023 63 189 92 291
346 432 658 64 707 825.

10025 93 156 64 206 19 366 598 638 64 712
76 11061 295 457 527 678 752 79 924 70 12007
99 173 291 300 455 556 629 78 86 96 715 13155
242 425 553 87 635 848 78 14122 93 257 392 473
85 519 648 703 76 15022 37 69 100 79 308 507
32 3 94 785 886 93 915 16146 300 30 417 19
518 618 64 727 842 969 17016 230 45 139 463
511 633 717 76 868 18337 626 719 959 79 19015
660 92 732 803 80 89 945.

20030 150 77 239 81 363 85 409 514 72
783 927 21082 170 228 335 41 474 82 593 615
40 82 760 893 22033 171 74 96 222 437 41 78
557 68 624 70 6 81 87 23024 47 346 450 528 643
56 99 702 23 24054 268 80 595 638 88 96 702
27 53 25035 206 37 316 454 807 34 911 62 26015
72 157 354 412 80 522 655 807 56 917 19 29
27009 102 277 98 383 403 87 627 857 993 28024
9 54 63 268 408 557 92 618 88 825 984 8 29170
8 285 395 585 915

30412 79 514 27 728 890 947 54 93 31076
669 92 831 921 30 69 99 32034 231 4 310 66
439 70 577 623 739 59 67 936 33034 99 216 19
502 32 654 968 92 34002 78 84 101 32 250 5
362 90 469 543 628 32 778 35017 26 377 512
44 648 54 703 812 13 24 80 36027 52 88 265
368 563 796 99 837 40 98 903 37008 14 58 146
74 227 58 510 13 616 77 707 12 825 76 38079
98 101 6 67 396 450 86 923 84 39191 282 333
457 72 662 852 905

40165 405 50 661 808 13 47 41052 113 24 62
407 35 59 645 98 855 936 42036 442 96 722 39
43215 452 583 966 93 44222 336 462 717 29 31
916 42 45183 226 69 300 53 75 431 89 99 564
841 46045 259 335 62 419 524 48 57 77 702 847
9 924. 47068 96 155 90 304 57 534 40 627 48087
105 297 377 442 5 716 29 843 921 62 49161 94
257 357 411 561 751 64 83 879.

50081 100 79 86 284 749 52 6 910 40 66
51137 47 90 208 471 601 700 64 52296 427 519
27 79 53011 18 87 93 360 461 523 54001 18 33
192 296 406 28 620 754 878 900 1 55029 160 205
67 315 418 571 76 613 60 711 56104 56 237
457 593 689 713 880 921 97 57094 115 16 27
209 323 415 76 500 5 67 619 702 58005 213 40
57 382 436 83 650 797 8 59298 658 94 760
818 926

60187 288 93 427 585 746 807 13 90 922
61089 90 307 478 567 695 739 801 91 62044 199
325 68 54 401 36 533 5 95 763 855 63158 804
35 661 702 48 89 938 64260 459 508 65060
149 85 330 67 413 19 542 721 981 66037 155
272 331 93 426 501 26 79 97 613 930 5 67002
144 229 310 15 30 526 675 713 86 840 80
68026 118 48 57 69 327 47 409 87 89 578 646
792 804 69287 419 61 624 808 900 94.

70075 145 91 296 475 863 875 981 71081
312 432 542 79 96 622 905 72075 63 146 94
393 478 537 77 891 910 92 73117 318 25 420
45 556 616 715 849 74013 33 85 96 173 287 95
364 475 505 906 70 4 75066 71 188 383 686
759 76363 410 56 711 43 803 71 77017 401
865 934 80 78067 222 39 338 44 78 788 924
79120 74 200 791 860 900 10.

80202 48 376 532 91 647 94 892 81373
91 417 655 6 741 7 62 843 90 82157 608
53 93 736 41 835 904 48 83151 96 234 51 330
85 690 4 756 901 24 84053 101 212 39 70 363
406 691 877 82 937 85032 132 200 47 79 397
484 552 758 867 907 86279 303 6 37 630
87163 43 580 785 88208 85 407 41 86 88
93 567 76 89121 40 219 663 68 748 70

90111 18 379 403 28 97 667 93 797 858
978 80 91021 50 160 209 320 724 73 800 45 980
92042 138 19 59 432 93005 184 205 393 705
28 903 12 94121 22 63 474 80 708 873 900
95009 108 38 61 91 372 478 583 685 943 96201
7 64 818 614 55 61 625 60 700 97004 55 170
96 341 476 567 651 721 92 815 98009 93 117
224 80 453 64 719 806 906 34 990 5 145 245
6 354 471 847 919 94.

100132 270 97 338 58 449 699 705 14 25
92 804 101044 151 365 606 75 86 842 97 912
29 102116 35 298 404 533 67 678 871 912 103100
132 209 430 810 55 90 104 86 480 639 93 785
824 105114 80 40 53 326 560 626 735 831 56
106031 87 136 9 272 94 358 458 550 74 805
107007 333 592 615 108189 317 35 48 492 575
703 915 78 85 109085 103 33 448 511 49
674 770 921

110025 79 131 257 61 73 4 369 413 533 621
59 707 111134 68 213 500 81 831 95 928 112056
128 229 450 113308 409 517 36 42 8 78 717 92
114326 683 115138 353 545 90 651 62 7 798
946 76 116499 632 726 95 986 90 117128 422 591
641 760 118068 106 295 456 668 875 119104 356
701 975 96

120033 65 89 195 264 546 742 121071 214
343 451 92 7 605 801 122051 79 86 142 291
431 574 693 715 55 123735 124033 424 547 610
33 850 125031 194 326 563 623 832 980 126015
84 173 323 630 745 127099 278 457 576 128032
154 814 43 916 129071 106 93 455 615 68

130000 25 587 131015 83 172 320 601 4 19
78 742 823 132409 24 59 559 868 934 133014
126 63 205 20 490 514 34 76 661 876 134906
376 79 402 824 135014 16 28 85 289 371 98
411 520 972 136716 47 53 838 926 67 137161
260 83 373 487 691 138060 127 58 71 36 220
305 7 637 139144 62 87 146 410 758 844 981

140050 4 127 50 426 638 822 71 88 141460
600 760 990 142070 432 70 861 967 80 143071
159 281 393 418 598 742 890 963 144040 226 330
51 629 70 715 826 44 71 145110 256 435 45
659 852 86 146191 212 416 92 554 97 608 33
821 147218 330 433 530 684 731 148133 308
149121 232 326 797 823

150243 473 151202 68 625 747 814 39 77
96 903 152114 73 23 778 801 31 990 153014
28 179 296 306 419 631 836 79 96 154910 26
205 326 37 74 407 509 60 687 155038 320 568
602 750 4 868 156121 35 225 328 493 610 80
157436 158242 314 63 601 750 85 159000 119 56
98 324 559 744 856 67 984.

CIĄGNIENIE DRUGIE.

20,000 zł. — 22596.
25,000 zł. — 150524.
10,000 zł. — 22553 87223 119680.
5,000 zł. — 6071 82562.
2,000 zł. — 745 11964 12700 14455 45301 49818 69666 72059 93398 95836 124988 148208.
1,000 zł. — 16982 19722 23132 24539 34960 37765 49321 49545 51106 54729 72509 74565 84000 84025 84288 85163 88025 88700 89527 91016 91680 104060 106496 107862 111338 121703 133623 138895 157310 157886.

Wygrane po zł. 250.

149 86 424 612 750 89 895 949 1151 68 212 19
23 55 347 447 579 667 834 2056 335 804 11 907
26 3021 293 337 72 432 61 706 4167 82 225 59
559 774 850 5073 82 117 348 550 665 822 55 59
974 6131 343 46 59 504 25 46 805 7154 92 202 25
8038 211 414 42 569 718 9386 417 590 865 981.

10303 20 33 615 70 940 11050 386 12135 55 55
640 808 19 908 13163 75 826 997 14058 337 659
723 912 15173 516 616 16010 56 237 447 793 818
94 98 17131 266 711 40 897 18071 135 82 211
370 491 829 19347 440 94 601 2 913.

20225 361 483 796 865 995 21586 705 20 882
969 22111 228 80 372 595 678 784 899 906 23028
49 75 82 124 227 92 368 944 24402 76 513 626 63
25058 226 301 59 574 959 26175 340 439 518 26
778 27211 35 412 569 810 28585 383 788 862
29399 809 924 50 68.

30594 613 50 918 31001 200 301 710 971 32564
610 33472 705 34005 123 49 228 302 6 460 839
53 969 35126 564 70 656 97 794 36022 89 624 92
836 37085 189 291 334 452 535 58 38339 88 549
80 725 811 39266 515 96

40084 109 18 42 74 629 41031 109 91 497
42164 538 693 43006 271 689 920 82 44436 529
800 45207 28 529 62 46187 397 47047 144 298 349
844 967 48062 102 242 62 376 405 39 516 650
965 69 49212 335 545 795 889.

50107 258 369 499 844 51197 322 34 40 896
52399 576 831 53092 457 580 92 54015 20 257 63
342 87 691 888 55776 56153 797 823 981 57113
348 510 679 736 856 58013 363 448 56 580 791 950
59183 305 21 57 80 505 822 56.

60018 456 580 881 987 61306 448 58 580 678
766 62002 198 224 320 473 767 881 63044 52 73
102 309 585 679 712 907 23 64114 300 462 96 979
65111 272 726 7366088 114 62 237 449 524 626 732
944 67 67444 649 836 68036 309 36 418 538
69054 96 563 638 704

70036 76 188 242 419 510 71153 224 469 72282
375 419 47 369 748 994 73021 101 49 204 58 66
69 301 487 523 662 824 74063 347 72 401 58 565
685 805 982 75018 118 298 445 643 710 955 76001
374 412 565 673 798 808 77283 351 679 721 32 59
78021 216 672 748 80 79182 336 71 454 521 64 651
896 935.

80012 53 213 20 63 359 464 584 798 833 81020
160 384 499 683 735 833 46 82007 41 90 302 439
681 748 979 83392 942 84458 551 639 745 987
85192 496 551 830 63 86153 243 426 94 602 31
730 97 87637 764 73 830 88141 259 511 604 56 71
96 809 933 89325 97 727 941.

90245 319 34 481 501 807 23 961 91448 685
92249 735 93004 8 117 33 45 344 456 99 570 793
821 916 79 94242 566 704 883 998 95073 280 362
973 96112 226 462 653 82 84 803 10 97229 38 507
59 78 640 98124 71 240 99086 156 399 401 684 803
78 901.

100037 626 976 101017 85 172 216 460 648 61
781 873 914 19 48 102213 349 602 62 103172 651
83 93 799 867 104101 278 384 429 543 620 770
105439 655 66 80 875 106146 65 458 573 901
107458 564 108516 824 38 94 109291 353 68 531
834.

110024 306 111322 640 952 60 112348 807 924
83 113244 560 830 114118 533 939 115009 62 709
11 929 116051 359 78 491 555 86 802 55 117371
435 49 522 705 118191 316 512 42 801 2 59 925
46 119358 771 819 902

120005 144 344 60 456 97 786 121188 749 991
122068 70 190 528 72 624 817 123234 437 522 856
94 124027 30 125297 312 35 459 999 126297 312
35 459 999 126137 271 356 78 419 758 127484 678
128003 231 821 937 129268 739 600 942.

130295 599 131888 8132118 63 560 133035 161
478 913 134361 135090 120 136300 778 137339
530 952 84 138056 271 759 86 838 952 139001 206
342 448 663 740 65 87.

140388 431 716 848 911 27 141140 79 349 563
604 815 142051 306 82 519 143257 96 586 873 906
144041145018 997 146014 43 177 422 973 147139
258 84 461 94 972 148066 227 369 565 72 623
149039 182 496 581 700 802 77.

150333 51 768 902 151360 97 910 152022 136
315 29 74 582 962 153310 599 921 154335 496
155064 116 34 55 253 763 941 156049 156 235 343
519 97 795 925 157064 101 534 683 158589 683
798 159025 107 93 261.

CIĄGNIENIE TRZECIE.

Wygrane po zł. 250.

74 104 207 868 78 928 1037 357 984 2133
513 736 3172 533 697 821 4218 495 689 5236
570 622 747 809 76 992 6171 223 444 572 626
760 7008 66 76 313 616 840 931 60 8152 326
67 452 540 917 35 9041 54 137 71 647 95 913

10004 663 96 98 728 79 94 11022 154 351
691 722 59 93 12538 78 945 13105 30 711 35
918 14046 154 64 77 408 774 811 42 15153 56
200 22 310 690 16551 631 17110 361 403 683
87 751 66 18134 477 703 19054 316 97 566 305
60

20077 394 713 829 912 25 71 21005 322 935
22216 479 524 28 701 809 38 23010 430 567 724
61 886 24082 144 25443 694 96 739 26089 223
755 816 27063 131 331 405 568 99 28196 330
493 887 902 68 29138 414 697 801.

30161 244 97 314 31 674 902 31501 32343 80
545 639 778 965 33033 204 326 437 615 872 955
86 34544 35169 244 329 609 905 49 91 36625 89
716 59 76 962 37228 83 417 38598 919 39484
733 913

40190 918 71 41179 359 844 42351 87 436
571 615 871 43225 28 997 44187 293 469 780
820 45447 912 60 46776 47180 281 340 492 830
48233 301 800 35 955 49059 63 471 526.

50346 507 662 93 99 765 51026 58 274 527
859 52038 170 476 835 53225 383 669 892 54111
337 58 55408 16 61 535 98 872 56418 536 41
73 647 778 57041 379 94 590 622 74 58112 364
716 66 943 60 84 59309 562 727 853 912

60002 31 131 33 213 392 575 640 59 766
889 952 61225 62 331 63 412 623 733 62411
29 636 743 800 57 965 63065 651 794 819 64143
540 722 65352 76 66042 348 415 57 523 700
67256 67 73 77 776 91 962 68297 519 55 69036
52 565 649 57

70049 830 71065 268 459 95 537 733 954 68
72119 654 73 781 817 73010 394 731 843 74109
15 375 541 90 690 801 35 75067 407 66 925
76076 331 656 714 849 61 92 77114 637 44 60
778 821 78345 452 535 710 45 931 48 78 79301
680 881.

80624 773 889 81278 376 507 84 743 850 91 93
901 19 68 82199 211 301 463 516 784 83282 605
754 844 76 84258 98 548 846 85372 415 832
86019 147 710 922 87035 83 758 95 876 947 69
88082 181 243 45 677 769 820 89249 954.

90119 208 59 448 63 527 46 60 618 700 898
91028 59 135 259 382 794 92124 204 614 36 737
93248 845 77 910 94022 158 392 587 95028 142
96 542 95 849 83 920 96153 231 59 337 739 97364
425 510 18 697 98393 449 750 99111 765 890 964.

100874 80 944 101026 230 34 49 495 102060
174 222 585 702 52 57 103045 166 629 104009 52
371 420 89 697 761 852 105675 91 106090 192 288
93 331 546 647 834 107147 620 41 894 108232
684 714 886 907 109187 405.

110000 63 359 613 963 111194 409 54 530 97
898 1112126 65 252 429 721 97 113411 507 847
114180 268 69 300 429 115105 357 610 942 81
116168 848 958 117067 82 111 68 71 202 625 96
905 74 119037 48 164 569 765 850.

120301 410 71821 121055 93 318 81 609 50
122054 452 608 89 898 123142 283 847 61 124053
125041 298 618 32 126669 817 127081 276 513 694
735 128090 451 640 836 129312 404 683 933.

130544 98 749 131129 666 893 132018 96 128
746 133628 134241 135467 136203 65 554 137025
186 273 138260 319 568 607 73 799 842 947
139049 101 427 655.

140227 498 699 733 813 85 142000 118 203 367
467 779 143103 42 67 84 289 414 544 85 944
144076 154 66 72 460 552 739 94 828 979 145006
793 810 958 146256 94 335 147265 323 482 641
705 850 148016 97 208 301 534 615 711 149295
484 744 54.

150080 89 298 779 151052 271 356 96 542 152036
245 617 153126 549 75 93 95 618 95 793 154172
755 963 155202 18 308 520 612 740 973 156006
151 210 157091 318 472 799 980 158351 932
159173 646 801 33 61 999.

JOAN CRAWFORD I SPENCER TRACY W FILMIE „MODELKA".

Joan Crawford! Nazywają ją w Hollywood nowoczesną Venus. Nazywają ją w Ameryce — wspaniałą Joan. Na całym świecie znana jest jako świetna aktorka, piękna kobieta, wytworna i elegancka gwiazda filmowa.

Zaszczyt zagrania obok Joan Crafword jest wysoko ceniony w Hollywood. Partnerami jej byli: Clark Gable, William Powell, Robert Montgomery, Franchot Tone.

Dziś ujrzymy obok Joan Crafword — Spencera Tracy w filmie „Modelka". Jest to ich pierwszy wspólny film i tym bardziej ciekawy jest wynik współpracy takich dwu indywidualności ekranu.

Spencera Tracy widzieliśmy w ciągu ostatnich kilkunastu miesięcy w różnych rolach: był księdzem w „San Francisco", Manuelem w „Bohaterach morza", szoferem w „Życiu ulicy". Dziś w filmie „Modelka" odtwarza rolę człowieka, który z niczego dorobił się fortuny — by, będąc u szczytu, stwierdzić, że całe życie nie miało sensu, aż do chwili, gdy...

Piękny dramat rozgrywający się między Joan Crawford i Spencerem Tracy ma specjalny urok, wdzięk i napięcie.

Realizował „Modelkę" — Frank Borzage, twórca wielu znanych przebojów filmowych. Jego realizacja sprawiła, że film o nieprzeciętnym założeniu dał równie nieprzeciętny wynik, gdyż „Modelka" jest najlepszym filmem Joan Crawford.

Premiera tego filmu odbędzie się dziś w kinie „Casino".

Polskie Radio wydało broszurę

dla nauczycieli szkół powszechnych

Polskie Radio z rozpoczęciem roku szkolnego zaczęło również nadawanie audycyj dla szkół. Układ ich pozostaje nadal bez zmiany. Audycje poranne rozpoczynać się będą o godz. 8.00, południowe od 11.00 do 11.15 lub do 11.25. Audycje poranne będą miały nadal charakter aktualno-informacyjny lub rozrywkowy. Słuchać ich może przeważnie cała szkoła, oprócz dzieci z oddziałów najmłodszych (7—8 lat) gdyż dla nich tematy pogadanek aktualnych są zbyt trudne. **Każdego dnia przy końcu audycji porannej nadawany będzie tytuł następnej, oraz stopień jej trudności.** Audycje południowe posiadają charakter dydaktyczny i spełniają rolę pomocy w nauczaniu.

Zachowane zostały również **koncerty czwartkowe** dla szkół powszechnych. Wprowadzono tutaj pewną inowację — audycję muzyczną p. t. **„W takt muzyki"** — w czasie której dzieci będą mogły również maszerować i tańczyć.

Tygodniowy plan podzielony został następująco: poniedziałek — pogadanka dla dzieci młodszych; wtorek — pogadanka dla dzieci starszych; środa — słuchowisko dla dzieci młodszych; czwartek — poranek muzyczny dla szkół powszechnych; piątek — słuchowisko dla dzieci starszych; sobota — „Śpiewajmy piosenki". Plan audycyj szkolnych w porozumieniu z Min. W. R. i O. P. został już opracowany w najdrobniejszych szczegółach na cały rok szkolny i **wydany przez Polskie Radio w specjalnej broszurze dla nauczycieli szkół powszechnych, co ułatwi jak najlepsze wykorzystanie radia w szkole.**

„W. I Z. O."

Zarząd „W.I.Z.O." zawiadamia, że przystępuje po przerwie letniej do pracy. Wznowione zostają kursy języka hebrajskiego dla początkujących i zaawansowanych, języka angielskiego i gimnastyki zdrowotnej.

W najbliższych dniach uruchomiony zostanie klub towarzyski dla członkiń „W.I.Z.O." Informacyj udziela sekretariat „W.I.Z.O." codziennie od godz. 5 do 8 wieczór, tel. 215-43.

Jak się odbywają wybory do Sejmu

Cały kraj jest podzielony na 104 okręgi, które wybierają po 2 posłów. Łódź dzieli się na 3 okręgi. Delegaci do okręgowych zgromadzeń wyborczych. — Kandydat musi uzyskać 25 proc. głosów zgromadzenia

Ażeby zostać posłem, trzeba zdobyć conajmniej 10 tys. głosów

Niespodziewane rozwiązanie sejmu i senatu oraz natychmiastowe zarządzenie wyborów do obu izb, wywołało w Łodzi wielkie poruszenie. A ponieważ już od wczoraj rozpoczęły sie właściwie czynności przedwyborcze, rzeczą wskazaną jest przypomnienie ogólnych zasad ordynacji wyborczej do sejmu i senatu, na podstawie której po raz pierwszy odbyły się wybory w roku 1935, a po raz wtóry odbędą się za 6 tygodni.

Całe państwo podzielone zostaje na

104 OKRĘGI WYBORCZE,

zaś w każdym okręgu wybiera się 2-ch posłów. Ogółem więc sejm winien liczyć 208 posłów. Jeśli chodzi o Łódź — miasto nasze podzielone jest na TRZY OKRĘGI, a tym samym wybiera 6 posłów. Ordynacja wyborcza z góry określa, na jakie okręgi dzieli się nasze miasto, a mianowicie komisariaty II, III i V stanowią 15 okręg wyborczy, komisariaty I, IV, VI, VII i X stanowią 16. okręg wyborczy, zaś komisariaty VIII, IX, XI, XII, XIII i XIV stanowią 17 okręg wyborczy.

Wybory sejmowe nie są właściwie bezpośrednie t. zn. wyborcy nie mają prawa wysuwać kandydatów na posłów. Tę czynność spełniają specjalne kolegia t. zw.

okręgowe zgromadzenia wyborcze

które ustalają kandydatów dla poszczególnych okręgów, a wyborcy mogą w dniu wyborów głosować na jednego lub dwóch z pośród listy kandydatów.

W jaki sposób powołuje sie te kolegia, czyli okręgowe zgromadzenia wyborcze, które układają listy kandydatów na posłów?

Największą stosunkowo liczbę członków do kolegiów wybiera RADA MIEJSKA — po 1 delegacie na każdych 4000 mieszkańców. Ponieważ każdy okręg w Łodzi liczy przeciętnie 200.000 mieszkańców, tym samym rada miejska wybiera do kolegium każdego okręgu mniej więcej PO 50 CZŁONKÓW.

Ponieważ w Łodzi nie ma w chwili obecnej rady miejskiej z wyboru, zaś tymczasowa rada miejska nie jest upra wniona do takiego aktu —

CZŁONKÓW KOLEGIUM WYBIERZE W ZASTĘPSTWIE RADY MIEJSKIEJ WYDZIAŁ WOJEWÓDZKI.

Następnie deleguje członków do kolegiów IZBA PRZEMYSŁOWO-HANDLOWA—po 1 delegacie na 500 wyborców. Wypadnie to mniej więcej po 12—14 delegatów na każdy okręg, dalej izba rzemieślnicza (mniej więcej po 5 delegatów na okręg), ORGANIZACJE ZAWODOWE pracowników fizycznych — po 1 delegacie na każdych dwóch delegowanych przez wydział wojewódzki i organizacje pracowników umysłowych po 1 delegacie na każdych czterech delegowanych przez wydział wojewódzki. Nadto do kolegiów wyborczych wejdą: delegaci IZBY LEKARSKIEJ — po 3 na okręg, delegaci IZBY ADWOKACKIEJ — po 2 na okręg, delegaci IZBY NOTARIALNEJ — po 1 na okręg, delegaci ZRZESZEŃ TECHNICZNYCH — po 3 na okręg, delegatki ORGANIZACYJ KOBIECYCH — po 5 na okręg i wreszcie 3-ch delegatów WOLNEJ WSZECHNICY POLSKIEJ w tym okręgu, na terenie którego znajduje się ta wyższa uczelnia.

Obywatele niezrzeszeni również mają prawo delegować swych przedstawicieli do okręgowych zgromadzeń wyborczych (kolegiów), po 1 na każdych 500 wyborców. Podpisy wyborców, zgłaszających tych przedstawicieli, muszą być poświadczone rejentalnie.

W ten sposób powstałe okręgowe zgromadzenia wyborcze ustalają

listy kandydatów na posłów

Lista kandydatów w każdym okręgu obejmować ma 4 nazwiska. Z tych czterech nazwisk wyborcy w dniu głosowania mają wybrać dwa.

Jeśli kandydat wystawiony na posiedzeniu kolegium, nie zdoła uzyskać conajmniej 25 procent głosów (każde kolegium okręgowe składać sie będzie ze 110—120 osób),

NIE BĘDZIE MÓGŁ SIE ZNALEŹĆ NA LIŚCIE KANDYDATÓW NA POSŁÓW

A więc organizacja zawodowa, licząca naprz. kilkanaście tysięcy członków, która będzie w kolegium reprezentowana przez 12—15 delegatów, nie przeprowadzi swego przedstawiciela jako kandydata na posła, o ile nie uzyska uprzednio zgody 25 proc. uczestników okręgowego zgromadzenia wyborczego.

To samo dotyczy mniejszości narodowych.

Jest rzeczą zrozumiałą, że

MNIEJSZOŚCI NARODOWE

będą miały tylko nielicznych przedstawicieli w okręgowych zgromadzeniach wyborczych. Wynika to poprostu ze stanu liczbowego tych mniejszości w poszczególnych organizacjach, które delegują swych przedstawicieli do kolegiów. I w konsekwencji, bez zgody okręgowego zgromadzenia wyborczego, nie może się znaleźć na liście kandydatów żaden przedstawiciel mniejszości narodowej.

Jak już nadmieniliśmy, w każdym okręgu ustalona lista kandydatów na posłów obejmuje tylko cztery nazwiska.

Każdy wyborca głosuje następnie na dwa nazwiska z pośród tych czterech. Ale by zostać posłem nie wystarczy uzyskać największą ilość głosów. Trzeba zdobyć nadto

MINIMUM 10.000 GŁOSÓW.

Jeśli w dniu głosowania żaden z kandydatów nie otrzyma po 10.000 głosów — w ciągu trzech miesięcy w danym okręgu odbyć się muszą ponowne wybory.

Inaczej jeszcze przedstawiają sie

wybory do senatu

Tylko ograniczona liczba mieszkańców ma prawo udziału w tym akcie wyborczym, przyczym wybiera ona nie bezpośrednio senatorów, lecz tylko członków kolegiów wyborczych wojewódzkich, a te z kolei dopiero powołują senatorów.

Okręgi wyborcze przy wyborach senackich, pokrywają się z terenem całych województw. Województwo łódzkie wybiera 5 senatorów.

Prawo wybieralności w wyborach senackich mają obywatele z tytułu zasługi osobistej, z tytułu wykształcenia i z tytułu zaufania obywateli.

Z tytułu zasługi osobistej mają prawo wybieralności obywatele odznaczeni orderem Orła Białego, orderem Virtuti Militari, Krzyżem lub Medalem Niepodległości, Krzyżem Walecznych, orderem Odrodzenia Polski i Krzyżem Zasługi.

Z tytułu wykształcenia: ci, którzy ukończyli szkołę wyższa lub zawodową typu licealnego, liceum pedagogiczne, szkołę podchorążych, oficerowie rezerwy i nauczyciele szkół powszechnych i średnich.

Z tytułu zaufania obywateli: członkowie rad wojewódzkich, rad miejskich z wyboru i członkowie zarządu miejskiego z wyboru, radcowie izb rolniczych, przemysłowo-handlowych i rzemieślniczych, przewodniczący zarządów cechów oraz zrzeszeń przemysłowych i rzemieślniczych, przewodniczący zarządów kółek rolniczych, przewodniczący zarządów tych organizacyj pracowniczych, którzy liczą conajmniej po 1000 członków, przewodniczący zarządów stowarzyszeń wyższej użyteczności (Polski Czerwony Krzyż, Polski Biały Krzyż i t. d.).

Wszyscy wyżej wymienieni zbierają się w określonym dniu w lokalu wyborczym danego obwodu głosowania i wybierają zwykłą większością głosów przedstawiciela do wojewódzkiego kolegium wyborczego. Zaś w dniu wyborów do senatu odbywa się posiedzenie kolegium wojewódzkiego, na którym drogą głosowania powołuje sie senatorów.

Mamy więc w ten sposób do czynienia z prawyborami, a później dopiero z wyborami właściwymi.

W ten sposób wybiera sie na terenie całego państwa 64 senatorów. Pozostałych 32 senatorów powołuje następnie Pan Prezydent Rzeczypospolitej.

Kontrola fabryk łódzkich

Związki twierdzą, że drobny przemysł nie przestrzega umowy

Jak się dowiadujemy, **związki zawodowe włókniarzy postanowiły zwrócić się do okręgowego inspektoratu pracy z postulatem przeprowadzenia kontroli wszystkich fabryk przemysłu włókienniczego w Łodzi.** Związki, wysuwając to żądanie, wskazują na ustawiczne wypadki **niehonorowania orzeczenia, zwłaszcza w drobnym przemyśle,** na obchodzenie ustawy o 8-godzinnym dniu pracy, obniżaniu zarobków itd.

Wczoraj wybuchł w Łodzi **strajk chałupników i pracowników, zatrudnionych w pracowniach kuśnierskich,** na tle żądań podwyżki płac. W najbliższych dniach zwołana będzie w tej sprawie konferencja w inspekcji pracy.

* * *

Związek zawodowy pracowników piekarskich wystąpił do cechu piekarzy z żądaniem podwyżki płac i zawarcia nowego układu zbiorowego. (i)

Elektryfikacja okręgu łódzkiego

przez ZEMPOŁ postępuje szybko naprzód

Jak się dowiadujemy, prace elektryfikacyjne na terenie okręgu łódzkiego posuwają się naprzód w szybkim tempie. Prace te prowadzi, jak wiadomo, **ZEMPOŁ** (związek elektryfikacyjny międzykomunalny przemysłowego okręgu łódzkiego), który obecnie podjął roboty nad rozbudową linii elektrycznej, dostarczającej prąd do Zduńskiej Woli. Linia ta przedłużona będzie **na przestrzeni około 14 klm. w kierunku Sieradza,** dla dostawy prądu temu miastu. Istniejąca dotąd w Sieradzu mała elektrownia zostanie zlikwidowana.

Na ukończeniu jest już **też linia przesyłkowa wysokiego napięcia, prowadząca z Łodzi przez Stryków do Głowna.** Jednocześnie rozpoczęto budowę linii wysokiego napięcia **od Łodzi przez Brzeziny do Koluszek, i wreszcie linii od Ozorkowa do Łęczycy oraz od Krzepic do Wielunia.**

Ogólna ilość linii, które wykonać ma ZEMPOŁ jeszcze w ciągu bieżącego roku, wynosi przeszło 115 klm., czyli **trzykrotnie więcej, niż w roku ubiegłym.** W ten sposób już w końcu b. r. ZEMPOŁ dostarczać będzie energii elektrycznej dla miast Sieradza i Zduńskiej Woli, powiatu sieradzkiego, Brzezin, Strykowa, Głowna, Koluszek i Regn powiatu brzezińskiego, dla Łęczycy oraz dla Wielunia i osiedla Rudniki powiatu wieluńskiego.

Dla dostawy energii ZEMPOŁ nie tylko buduje linie dosyłkowe, ale również podstacje elektryczne. Elektryfikacja całego województwa łódzkiego przeprowadzona będzie w bardzo krótkim czasie. (i)

Nie 1. października, lecz 1. kwietnia

W dniu wczorajszym informowaliśmy, że do wszystkich właścicieli nieruchomości, objętych 7 przymusem kanalizacyjnym, wystosowano wezwania do skanalizowania posesyi w terminie do 1 października 1939 r. Dyrekcja przedsiębiorstwa miejskiego Kanalizacja i Wodociągi wyjaśnia, że do informacji tej zakradła sie nieścisłość zasadnicza, bo termin skanalizowania posesyi upływa w dniu 1 kwietnia 1939 roku, a nie 1-go października tegoż roku.

Łódź na rzecz ociemniałych

W dniach 17, 18 i 19 b. m. odbędzie się w Łodzi zbiórka na rzecz ociemniałych. Przeprowadzać ją będzie Towarzystwo Opieki nad Ociemniałymi wespół z Łódzką Rodziną Radiową.

Zaledwie paręset niewidomych w Polsce uczy się w szkołach specjalnych. Mamy tych dzieci kilka tysięcy. Reszta marnuje się w zaniedbaniu.

Nadmienić należy, że Towarzystwo Opieki nad Ociemniałymi prowadzi specjalny zakład dla niewidomych w miejscowości Laski w województwie warszawskim.

Z terenu województwa łódzkiego w zakładzie w Laskach Towarzystwo to daje utrzymanie i całkowitą opiekę oraz naukę 11 niewidomym. W liczbie tej jest czworo ociemniałych z samej Łodzi.

Roczny koszt utrzymania i nauki 11 ociemniałych z województwa łódzkiego wynosi około 15.800 złotych, z czego sumę około zł. 2.500 opłacają samorządy, a 13.300 złotych dopłaca Towarzystwo Opieki nad Ociemniałymi.

„Czarna kawa” Wymiarów

Ostatnio redakcja miesięcznika społeczno - literackiego „Wymiary“ urządziła „czarną kawę“, którą zaszczycił swą obecnością wojewoda łódzki, Henryk Józewski. „Kawa“ zgromadziła dwadzieścia kilka osób ze świata literackiego, artystycznego, naukowego i z terenu pracy społecznej. Rozmowy odbyte zainaugurowały szereg podobnych zebrań dla omawiania palących zagadnień życia kulturalnego Łodzi. Tym samym „miasto pracy“, gdzie dotąd artyści, literaci i pracownicy kultury działali każdy prawie z osobna, otrzymało coś w rodzaju instytucji do spraw kulturalnych. Ustalono, że „czarne kawy“ będą stałym terenem spotkań i porozumiewania się łódzkiej elity kulturalnej. Do współrozmowy (a tym samym współpracy) przyciągnięte zostaną wszystkie wybitniejsze jednostki, aby całkowicie skoordynowany został ruch kulturalny i artystyczno - literacki w Łodzi. Przedmiotem pierwszym rozmów przy „pół czarnej“ była sprawa zredagowania specjalnego numeru o „Wymiarów“ z okazji dwudziestolecia niepodległości. Sprawa wywołała żywą dyskusję wszystkich zebranych, którzy wypowiadali się także na temat zadań, stojących przed młodym pokoleniem literatów łódzkich. Głos również zabierał p. Wojewoda.

W stosunku do obecnych przedstawicieli środowiska łódzkiego p. wojewoda nazwał się żartobliwie łodzianinem „in statu nascendi“, wyjaśniając, że z tego wypływa specjalna wrażliwość reakcji psychicznej na rzeczywistość łódzką. Wywołuje ona zupełnie wyraźny niepokój, ponieważ dla mieszkańca Polski z poza Łodzi miasto nasze jest zagadnieniem, które nie posiadało dotychczas w jego świadomości właściwego wyobrażenia. P. Wojewoda wyraził przekonanie, że właśnie młode pokolenie literatów łódzkich usunie ten niepokój przez rozwiązanie problematyki łódzkiej. Dlatego życzył „Wymiarom“, aby wprowadziły w życie literackie Łodzi atmosferę artystyczną, sprzyjającą pracy literackiej i rozwiązywaniu zagadnień natury kulturalnej.

W końcu zebrani ustalili, że następna „czarna kawa“o dbędzie się w październiku.

P. wojewoda w Tomaszowie

zwiedził fabrykę sztucznego jedwabiu

We wtorek, 13 września r. b., p. wojewoda łódzki Henryk Józewski w towarzystwie naczelnika wydziału przemysłowego inż. E. Głogowskiego, zwiedził zakłady przemysłowe tomaszowskiej fabryki sztucznego jedwabiu. Pana wojewodę oprowadzali i objaśnień udzielali dyr. Hertz, inż. Liwowski i inż. Skalski.

P. wojewoda zabawił w fabryce kilka godzin, interesując się skomplikowanym procesem produkcji, jak również zagadnieniem higieny pracy w zakładach.

Dnia 14 b. m. zmarła nasza najukochańsza

b. p. SABINA z GABLOW, I voto LISS, II voto GRONOWICZ

przeżywszy lat 36.

Wyprowadzenie drogich nam zwłok z domu przedpogrzebowego nastąpi 16 b. m. o godz. 2-ej po poł. o czym zawiadamiają pozostali w nieutulonym żalu

RODZICE, CÓRKA, BRAT I SIOSTRA.

Banda szulerów na Chojnach

ogrywała robotników.—Sąd skazał braci Piotrowiczów i Pawlisiaka na karę więzienia

Na Chojnach, szczególnie w dni wypłat robotniczych, a więc w czwartki i soboty, grasowała przez długi czas **nieuchwytna banda szulerów w „trzy karty“**. Złoczyńcy wciągali do gry powracających po wypłacie do domu robotników **i ogrywali ich bezlitośnie.**

W dniu 26 listopada r. b. została przez nich ograna z trzech złotych, jakie posiadała, z pierścionka, który złoczyńcy kazali jej zdjąć z palca i z obrączki — **robotnica Janina Sarnecka.** Gdy nieszczęśliwa poczęła lamentować — złoczyńcy zaproponowali jej, że **jej w domu swoim zwrócą pierścionek i obrączkę, po drodze proponowali, by im się za to oddała, a wreszcie zainicjowali niby to bójkę, jeden począł gonić drugiego i obaj zbiegli.**

Władzom udało się ująć graczy i ich pomocników, występujących jako kibice — zwykle wygrywający.

Bracia Piotrowicze i Lucjan Pawlisiak oraz jubiler, który kupił od nich biżuterię, pochodzącą od Sarneckiej — **odpowiadali wczoraj przed sądem grodzkim.**

Szczepan Piotrowicz został skazany na rok więzienia jego brat Adam i Lucjan Pawlisiak po 6 miesięcy, a jubiler został uniewinniony. (l)

Cenne nagrody

otrzymają uczestnicy konkursu

Już za kilkanaście dni zostanie zamknięty konkurs znaków fabrycznych i towarowych i na łamach „Republiki“ przystąpimy do drukowania znaków tych firm, które nadesłały na konkurs swe znaki lub jeszcze nadeślą. O szczegółach udziału w konkursie zainteresowane firmy dowiedzieć się mogą, dzwoniąc pod numer tel. 122-14.

Konkurs znaków organizowany przez „Republikę“ polegać będzie na tym, że umieścimy kilkakrotnie wszystkie znaki, które zostały zgłoszone do konkursu. Zadaniem Czytelników będzie odgadnięcie, jakie firmy daną marką fabryczną znakują swe towary. Dla Czytelników, którzy odgadną najwięcej takich znaków, przeznaczone zostały liczne i cenne nagrody.

Pierwszą listę nagród wydrukujemy już w najbliższych dniach. Dziś możemy powiedzieć ogólnie, że nagród będzie bardzo wiele i—wartościowych, a więc konfekcja damska i męska, wyroby kosmetyczne, materiały na ubrania i kostiumy, naczynia kuchenne i t. d.... Nawet dla smakoszów będzie... piwo.

Radioprogram

CZWARTEK, dnia 15-go września.

6.15—6.20: Pieśń „Kiedy ranne wstają zorze". 6.20—6.45: Muzyka (płyty). 6.45—7.00: Gimnastyka. 7.00—7.15: Dziennik poranny. 7.15—8.00: Koncert poranny w wykonaniu Toruńskiej Orkiestry Salonowej (z Torunia). 8.00—8.10: Audycja dla szkół. 8.10—11.00: Przerwa. 11.00—11.25: „Moniuszko dzieciom" — poranek muzyczny dla szkół powszechnych w oprac. Tadeusza Mayznera. 11.25—11.57: Muzyka fińska (płyty).

11.57—12.03: Sygnał czasu z Warszawy i hejnał z Krakowa. 12.03—13.00: Audycja południowa. 13.00—13.45: Przerwa. 13.45—14.15: Pół godziny pieśni (płyty). 14.15—14.20: Łódzkie wiadomości giełdowe. 14.20—15.15: Muzyka obiadowa (pł.). 15.15—15.30: „Po drogach i ścieżkach Polski" — pogadankę dla dzieci starszych wygłosi Wacław Frenkiel. 15.30—15.45: Literatura przez mikrofon dla wszystkich „Orka na ugorze" J. Wiktora. 15.45—16.00: Wiadomości gospodarcze. 16.00—16.15: Andre Messager: Dwa gołębie — suita (płyty). 16.15—16.35: Audycja dla liceów: „Skąd i jak czerpiemy wiedzę o rzeczywistości społecznej" — odczyt wygłosi prof. Florian Znaniecki (z Poznania). 16.45—17.00: Praca kobiet w samorządzie — pogadanka, wygł. Halina Siemieńska.

17.00—17.10: Pogadanka aktualna.

17.10—17.50: Koncert wymienny z Krakowa.

17.50—17.55: Jak spędzić święto? — poradzi Ludwik Szumlewski.

17.55—18.00: Odczytanie programu.

18.00—18.10: Przegląd wydawnictw — prof. Henryk Mościcki.

18.10—18.30: Polskie pieśni w wyk. nauczycielskiego chóru męskiego Instytutu Pedagogicznego w Katowicach pod dyr. Leopolda Janickiego (z Katowic).

18.30—19.10: Teatr Wyobraźni: „Dobrali się w korcu maku" — farsa mistrza Pathelina (Francja). Tłumaczenie i radiofonizacja Alfreda Jesionowskiego. Wykona zespół artystów Teatru im. Stanisława Wyspiańskiego. Osoby: Mistrz Pathelin, Wilhelmina — jego żona, Joussaume—sukiennik, Baranek, pasterz w służbie Joussaume'a, Sędzia (z Katowic).

19.10—19.30: Recital wiolonczelowy Waleriana Deca. Przy fortepianie Mieczysława Czyżekowa (z Krakowa).

19.30—19.40: Pogadanka aktualna.

19.40—20.45: „Z życiem panowie!"—koncert rozrywkowy w wyk. Małej Orkiestry P. R. pod dyr. Z. Górzyńskiego i solistów — Jerzego Klimaszewskiego (śpiew) i Kazimierza Turewicza (harmonia). W przerwie: „Lekcja tańca" — skecz Andrzeja Nowickiego.

20.45—20.55: Dziennik wieczorny.

20.55—21.00: Pogadanka aktualna.

21.00—21.10: Nowości techniczne — pogadanka— wygłosi Wacław Gawroński.

21.10—21.50: Koncert Orkiestry Rozgłośni Wileńskiej pod dyr. Władysława Szczepańskiego z udz. Luby Lewickiej—sopran (Wilno).

21.50—22.00: Wiadomości sportowe.

22.00—22.05: Wiadomości sportowe lokalne.

22.05—23.00: Koncert Życzeń.

23.00—23.15: Ostatnie wiadomości dziennika wieczornego. Komunikat meteorologiczny.

AUDYCJE ZAGRANICZNE.

20.30—RADIO PARIS: Koncert symfoniczny.

20.30—DROITWICH: Koncert syml. z Queen's Hallu.

20.30—WIEŻA EIFFLA: „Legenda o Kitieży" — opera Rimski-Korsakowa.

21.00—RZYM: „Falstaff" — opera Verdiego.

WYBORY ZARZĄDU KOŁA L. O. P. P. W WYD. „REPUBLIKA“.

W niedzielę, dnia 11 września odbyło się Walne Zebranie Miejscowego Koła LOPP. pracowników wydawnictwa „Republiki“, na którym zostały dokonane wybory władz.

Zebranie zagaił dotychczasowy komisarz Koła p. Mieczysław Jagoszewski, witając zebranych, a przede wszystkim przybyłego na zebranie delegata Obwodu Miejskiego p. por. Gozdowskiego.

Po referacie p. Gozdowskiego. który mówił o zadaniach i znaczeniu LOPP., zebrani dokonali wyboru Zarządu i Komisji Rewizyjnej Koła

Do Zarządu weszli p. dyr. Łosiew Konstanty oraz pp. Burman Józef, Krzynowek Alojzy, Majer Rudolf, Modrzejewski Feliks, Musiał Jan i Tylman Zygmunt; do Komisji Rewizyjnej — p. p.: Kaniowa Anna, red. Feferman Adolf i Zbrojewski Bolesław.

Miejscowe Koło LOPP. pracowników wydawnictwa „Republika“ liczy w tej chwili ponad 120 członków.

Kronika radiowa

ŚWIĘTO RZEMIOSŁA ŁÓDZKIEGO.

Potężnym narzędziem wydźwigania się rzemiosła polskiego jest samorząd, którego wyrazem są Izby Rzemieślnicze, one mają czuwać nad prawami i obowiązkami rzemieślnika polskiego, spieszyć mu z pomocą, radzić nad zagadnieniami jego bytu, we własnym gronie ustanawiać zasady i warunki życia rzemieślniczego, ułatwić pracę, udoskonalać jej warsztaty. Te odpowiedzialne zagadnienia ma też do wypełnienia Izba Rzemieślnicza w Łodzi. To też doniosłym faktem z życia naszego miasta było poświęcenie i oddanie do użytku własnej siedziby Łódzkiej Izby Rzemieślniczej przy ulicy Moniuszki Nr. 8. Z tej to okazji Rozgłośnia Łódzka nadaje specjalną pogadankę aktualną red. Czesława Gumkowskiego p. t. „Święto rzemiosła łódzkiego". Autor nawiązując do uroczystości wspomni o wspaniałych tradycjach rzemiosła i jego wielkim znaczeniu dla gospodarki polskiej.

Przy tej okazji warto wspomnieć, że Polskie Radio wprowadza w bieżącym sezonie nowy typ audycji radiowych. Będą to pogadanki dla kupców i rzemieślników, nadawane w każdy poniedziałek o godz. 13.00. Pierwsza audycja zorganizowana została na dzień 3 października, w czasie której radiosłuchacze usłyszą dwie pogadanki: „Każdy z nas sprzedaje, każdy z nas kupuje" i „Kto z nas jest w myśl prawa kupcem, a kto rzemieślnikiem".

Akcja ta ma na celu polepszenie metod obsługiwania klijentów, podniesienie poziomu przedsiębiorstw handlowych i warsztatów rzemieślniczych oraz radiofonizację warsztatów pracy.

TEATR MUZYKA SZTUKA

TEATR POLSKI
(Cegielniana 27)

Dziś, w czwartek, o godz. 8.30 wiecz. premiera komedii M. Laszlo „W perfumerii".

TEATR POPULARNY

Dziś, w czwartek, o godz. 8.15 wiecz. „Dama od Maksyma".

JONAS TURKOW I DIANA BLUMENFELD W FILHARMONII.

Tylko na trzy gościnne występy przyjeżdżają do Łodzi i wystąpią w piątek o godz. 9.30 wieczorem oraz w sobotę i niedzielę i godz. 4.30 po południu i 9.30 wiecz. artyści Jonas Turkow i Diana Blumenfeld, którzy w najbliższym czasie wyjeżdżają na wielkie tournee artystyczne do Ameryki.

Nasz reporter zanotował:

W bramie domu przy ul. Wolborskiej 39 w celu samobójczym napiła się większej dozy jodyny, Bronisława Goldberg, zam. przy ul. Gdańskiej 14. W stanie osłabionym przewieziono desperatkę do szpitala w Radogoszczu. Przyczyny rozpaczliwego kroku młodej kobiety, narazie nie ustalono.

* * *

W mieszkaniu własnym przy ul. Chyrowskiej 14, poparzona została podczas wybuchu maszynki spirytusowej, 36-letnia Albertyna Kleszczyńska. Poszkodowana odniosła rany twarzy, szyi i rąk. Pogotowie P. C. K. udzieliło jej doraźnej pomocy.

* * *

Na ulicy Drewnowskiej, przed domem nr. 21 potknęła się i upadła 65-letnia Maria B[illegible]r, bezdomna, tak fatalnie, iż odniosła złamanie prawego uda. Pogotowie ratunkowe przewiozło poszkodowaną do szpitala św. Józefa.

* * *

Władze policyjne poszukują zaginionego w dniu 3 bm. 24-letniego Franciszka Bartłomieja ze wsi Chynów gminy Wadlew pod Łodzią. Policja podaje w listach gończych rysopis zaginionego.

* * *

Z wozu na ulicy Północnej niejaki Alter Ajzenberg (Urzędnicza 23), skradł paczkę przędzy, wartości 100 złotych i zbiegł. W pościgu złodzieja ujęto i osadzono w areszcie.

Nowy trick złodziejski

Podrzucają monety, by tym łatwiej okraść przechodnia

Brzęk uderzającej o bruk monety ma niczem wpływ magiczny: przechodnie, którzy ten brzęk słyszą, oglądają się bez wyjątku. A jeszcze trudniej o człowieka, któryby, ujrzawszy leżącą na bruku monetę, nie schylił się, by ją podnieść. Gdy kto ma ręce zajęte — postawi paczki na chodniku i wyciągnie po monetę rękę.

Ostatnio coraz liczniejsze są wypadki, w których *złodzieje wykorzystują ten bardzo ludzki odruch.*

Przechodząca ulicą Cegielnianą służąca Jadwiga Chruścielewska (Śródmiejska Nr. 8), *niosła dwie walizki, gdy właśnie ujrzała na bruku pięćdziesięciogroszówkę.* Dziewczyna *postawiła walizki i podeszła do monety, by ją podnieść.* Skorzystali z tego złodzieje, *porwali walizki i w jednej chwili zniknęli z nimi.*

Ponieważ wypadki tego rodzaju zdarzały się w ciągu ostatnich dni kilkakrotnie — władze wdrożyły energiczne dochodzenie, celem zlikwidowania niewątpliwie całej szajki złodziei w ten sposób okradających przechodniów. (l)

Stypendium dla lekarza

studiującego anatomię patalogiczną

Z Warszawy donoszą:

Zarząd Zrzeszenia Lekarzy Rzeczypospolitej Polskiej podaje do wiadomości, że ufundowane zostało stypendium na rok 1938-39 w kwocie zł. 150 miesięcznie dla młodego lekarza, który będzie pracował naukowo w dziedzinie anatomii patologicznej.

Podania o stypendium należy składać w sekretariacie Zrzeszenia Lekarzy przy ul. Królewskiej 23 do dnia 20 września 1938 r.

Termin rozpoczęcia pracy — 1 października 1938 r.

Bliższe informacje i szczegóły u d-ra Płońskiera, prosektora Szpitala Żydowskiego na Czystem.

Ukarani przez Starostwo:

Referat karny starostwa grodzkiego rozpatrywał wczoraj między inn. następujące sprawy:

W dniu 23 lipca r. b. szofer Józef Rybicki, zamieszkały przy ul. Zawiszy Nr. 10, po zderzeniu z samochodem, prowadzonym przez Samuela Witelzona, mimo wezwania posterunkowego, nie zatrzymał się i odjechał. Rzecz działa się przy zbiegu ulic Narutowicza i Kilińskiego. Posterunkowy spisał protokuł, a wczoraj szofer skazany został na 14 dni aresztu.

Franciszek Ostajewski, bez stałego miejsca zamieszkania i Edward Michalak, zam. przy ulicy Pancernej 24 w Radogoszczu, w dniu 13 września, po pijanemu wszczęli bójkę i zakłócili porządek publiczny na ulicy Marysińskiej przed posesją Nr. 44.

Obaj zostali ukarani **po miesiącu aresztu.** Ostajewski, jako nie posiadający mieszkania, został zatrzymany i osadzony w areszcie.

Za antysanitarny stan posesji ukarani zostali: Ryszard Stolaszczyk, Wysoka 8 — grzywną w wysokości 200 zł., z zamianą na 14 dni aresztu. Stefan Jackowski, Młynarska 91 — na 14 dni aresztu i Ludwik Zwierzchowski, Zawiszy 42 — na 7 dni aresztu. (l)

Zatrucie grzybami

Po długotrwałych deszczach ostatnich i przy onegdajszej i wczorajszej ciepłej stosunkowo pogodzie pojawiło się w okolicach Łodzi bardzo wiele grzybów. Na tym tle częste są ostatnio *zatrucia niejadalnymi grzybami,* które zbierają w lasach podmiejskich mieszkańcy przedmieść.

Wczoraj zatruła się grzybami *rodzina Świderskich,* zamieszkała przy ulicy Borowej Nr. 35. Lekarz pogotowia udzielił czterem osobom pomocy, pozostawiając zatrutych w stanie silnego osłabienia na miejscu.

Wypadek ten nie jest odosobniony. *Należy jeść tylko dobrze sobie znane grzyby jadalne.* Wszelkie próby z innymi grzybami kończą się ciężkimi dolegliwościami. (l)

STR. DEMOKRATYCZNE W ŁODZI.

Jak się dowiadujemy, w najbliższych dniach powstanie w Łodzi komisja organizacyjna Stronnictwa Demokratycznego na województwo łódzkie, która zajmie się organizowaniem oddziałów Str. Demokratycznego na terenie całego województwa.

* * *

Zarząd klubu podaje do wiadomości swych członków, że dnia 19 b. m. o godzinie 19.30 w lokalu własnym odbędzie się ogólne zebranie członków, na którym prezes klubu demokratycznego, dr. St. Więckowski, wygłosi referat o obecnej sytuacji politycznej.

Kazano mu być wodzem

Konrad Henlein w życiu i w polityce. — Urzędnik bankowy, nauczyciel gimnastyki, wódz.— Jak Berlin „egzaminował" swego reprezentanta na Czechosłowację

Praga, we wrześniu.

Jest rzeczą zrozumiałą, że Czesi nie żywią zbytnich sympatyj do Konrada Henleina, wodza nacjonalistów sudeckich, który jest symbolem radykalnych postulatów autonomicznych i może jeszcze dalej idących. Tym w części tłumaczy się krytyczna ale dowcipna ocena jego osoby, którą znajdujemy w „Historii ruchu sudeckiego" napisanej przez trzech młodych pisarzy czeskich, Józefa Fischera, Wacława Pacaka i Wincentego Pertha:

„Wygląd zewnętrzny Konrada Henleina jest koncentracją przeciętności. Nie jest ani chudy ani gruby, twarz jego nie wyraża ani inteligencji, ani głupoty. Jego głos nie jest ani mocny ani słaby... Cała jego osoba zdaje się być najdoskonalszym wcieleniem przeciętności, do tego stopnia, że gdyby nie okulary, toby przyprawił o rozpacz karykaturzystów".

Z dziejów życia i kariery Henleina można jednak wyciągnąć wniosek, że człowiek ten, może pozbawiony olśniewających darów politycznych, ma wielki zmysł organizacyjny i odznacza się pracowitością, uporem w dążeniu do celu, co w połączeniu z wrodzoną ostrożnością i trzeźwością daje mu w ręce znaczne atuty w grze politycznej.

Konrad Henlein wziął udział w wojnie światowej jako **żołnierz armii austriackiej.** Ostatnie miesiące wojenne spędził w **obozie jeńców we Włoszech,** w miejscowości Asinara. Na mocy traktatów pokojowych **został obywatelem czechosłowackim.** Wróciwszy do kraju, był, podobnie jak tylu innych młodych ludzi, bez środków i bez zajęcia. Pewnego dnia w miejscowym piśmie w Reichenbergu przeczytał ogłoszenie: **„Młody człowiek, były żołnierz, znajdzie posadę praktykanta w wielkim banku. Termi zgłoszeń do jutra. Kreditanstalt".**

Nazajutrz paruset kandydatów zjawiło się w biurach banku. Po dziewiątej wszedł dyrektor i przeszedł przed frontem młodzieńców, czekających z biciem serca na decyzję. Zatrzymał się na moment przy Henleinie, zapytał go o nazwisko i oświadczył: **„Jest pan zaangażowany, panie Henlein".**

Życie biurowe młodego urzędnika na bardzo skromnej posadzie było niesłychanie monotonne. Aby je urozmaicić, wstąpił Henlein do **organizacji gimnastycznej „Deutscher Turnverein",** która miała charakter nacjonalistyczny i antysemicki. Nie odznaczył się w biurze, zwrócił natomiast na siebie uwagę na parkiecie sal gimnastycznych i na boiskach, zdobył kilka nagród i na tej podstawie **objął posadę nauczyciela gimnastyki.** Z posady w banku zrezygnował z największą ochotą, tymbardziej że na nowym stanowisku otrzymał znacznie większą pensję. Inna rzecz ,że po godzinach nauki **młody nauczyciel sprzątał lokal i posypywał podłogę piaskiem.**

W r. 1928 dzięki swojej pracowitości sumienności i zmysłowi organizacyjnemu Henlein został **przewodniczącym Turnvereinu na całą Czechosłowację** i stał na czele 100.000 jego członków. Dzięki temu stał się członkiem dobrze sytuowanym, założył rodzinę, ale nie myślał o wyzyskaniu politycznym swego wybitnego stanowiska. Dopiero **wizyta dwóch przywódców narodowo-socjalistycznych działających w Czechosłowacji, obecnych posłów do Reichstagu berlińskiego Krebsa i Junga, skłoniła go do wstąpienia do tej partii i oddania na jej usługi swojej orgnizacji.** Było to w r. 1929, po wyborach, które nacjonalistom niemieckim i narodowym socjalistom dały łącznie 400.000 głosów i 17 mandatów.

Wielcy przemysłowcy i kapitaliści niemieccy w Czechosłowacji finansują ruch, którego Henlein po rozwiązaniu partii narodowo-socjalistycznej i po założeniu partii sudeckiej, staje się przywódcą. Na stanowisku wodza jest ostrożny, nawet bardzo ostrożny, ale okoliczności sprzyjają mu, a zwlekanie z decyzją zdobywa mu opinię polityka realnego i liczącego się z rzeczywistością.

W r. 1933 Henlein zdobywa 1.250.000 głosów i 44 mandaty na ogólną liczbę 72 zdobytych przez Niemców w parlamencie praskim. Jest już czymś w rodzaju **Führera nacjonalistycznego w Czechosłowacji.**

W tym czasie **składa mu wizytę tajemniczy pan.** Proponuje mu, aby **wycofał się z polityki,** a przedtem skierował swoich zwolenników na drogę kompromisu z władzami. W zamian za to **olbrzymia suma będzie do jego dyspozycji w banku.** Henlein swoim zwyczajem **nie dał odpowiedzi,** ale począł się przechadzać po pokoju. Gość wyjął papierosa, a Henlein podał mu zapalniczkę. Zauważył przy tej sposobności, że **papieros jest produkcji berlińskiej.** W chwilę potem dał odpowiedź odmowną. Gdy za moment sekretarz wszedł i oświadczył mu, że **gość, który od[szedł] przed chwilą, jest agentem Gestapo,** Henlein powiedział: **„Od pierwszej chwili zdawałem sobie z tego sprawę".**

W ten sposób Berlin chciał się przekonać o sile charekteru swego reprezentanta na Czechosłowację. W niedługi czas potem **Henlein był gościem Hitlera** w Berchtesgaden i otrzymał od niego w **darze samochód.** Ostatnia fazą jego działalności — walka o pełną autonomię Sudetów o możliwie ścisłą ich łączność z Rzeszą — jest doskonale znana, rozgrywa się bowiem w chwili obecnej i w dużej mierze **zaważy na losie Europy.**

J. L.

Działanie na szkodę skarbu Państwa

Sąd skazał małż. Martynków po 400 zł. grzywny

Przed sądem okręgowym odpowiadali wczoraj małżonkowie, **Józef i Marta Martynowie,** pociągnięci do odpowiedzialności karnej za działanie na szkodę Skarbu Państwa przez zadeklarowanie u notariusza podczas spisywania aktu kupna-sprzedaży nieruchomości niższej sumy niż istotna. Wskutek tego wnieśli oskarżeni odpowiednio niższą opłatę skarbową.

Dom został przez Martynów sprzedany w dniu 3 października r. ub. Elżbiecie Gładyszowej za **11,300 zł.** jednak jako sumę sprzedażną podali oboje zł. **6.000 tylko,** przez co narazili Skarb na **stratę 339 zł. i 20 gr.**

Gładyszowa, współwinna w równej mierze, nie stawiła się na rozprawę. Wobec niemożności ustalenia jej adresu, sprawa jej została wyłączona.

Oskarżeni do winy się nie przyznali i wyjaśnili że **tranzakcję tę załatwiał brat Gładyszowej, Ludwik Kuk, były ławnik magistratu m. Łodzi,** do którego jako do ławnika wydziału podatkowego mieli szczególne zaufanie, właśnie w sprawach opłat skarbowych. To też, gdy im Kuk mówił, że rzecz będzie załatwiona jak należy, ufali mu.

Świadek Cymmerman zeznał, że w akcie wymieniona była suma 6.000 zł. i że widział, **jak Kuk dwa razy płacił oskarżonym.** Świadek nie chciał z tego, co zaobserwował, robić użytku, gdyż obawiał się, że b. ławnik Kuk może mu zaszkodzić.

Sąd skazał małż. Martynów po 400 zł. grzywny z zamianą na miesiąc aresztu. (l)

Echa polemiki w radzie miejskiej

między byłymi radnymi Golińskim i Szulcem

Na posiedzeniu rady miejskiej z dnia 17 lutego 1937 — jak donosiliśmy kilkakrotnie — doszło do incydentu pomiędzy byłymi radnymi: Golińskim z frakcji PPS i Szulcem z Obozu Narodowego. Obaj radni zarzucali sobie zdradę sprawy robotniczej.

Wynikiem tych wzajemnych oskarżeń na forum publicznym były dwie wzajemnie wytoczone sprawy o zniesławienie.

Procesy, rozpatrywane przez sąd grodzki jednocześnie, po kilku terminach skończyły się wyrokami: **skazującym p. Golińskiego na miesiąc aresztu z zawieszeniem i 100 zł. grzywny i uniewinniającym jego przeciwnika.**

Skazany odwołał się od wyroku w obu sprawach do sądu okręgowego, i wczoraj sprawy te znalazły się na wokandzie.

Sąd drugiej instancji wyrok skazujący **uchylił i skazał p. Golińskiego na miesiąc aresztu z zawieszeniem i 20 zł. grzywny, a w drugiej sprawie wyrok zatwierdził.** (l)

Za czyny lubieżne

z 12-letnią dziewczynką

Przed sądem okręgowym w rozprawie przy drzwiach zamkniętych odpowiadał wczoraj 43-letni Józef Babich, technik dentystyczny, oskarżony o uprawianie czynów lubieżnych z 12-letnią dziewczynką.

Sąd skazał Babicha na rok i 6 miesięcy więzienia z zawieszeniem wykonania kary. (l)

Kurier Handlowo-Przemysłowy

„REPUBLIKA" z dnia 15 września 1938 r.

Pożegnanie bez żalu

„Funkcje rządzenia Państwem nie należą do Sejmu" (art. 31 Ustawy Konstytucyjnej). Nie należą funkcje rządzenia — ale napewno należą funkcje **inspirowania rządu** w wielkich liniach polityki i współdziałania w ich urzeczywistnianiu. Po ostatnich izbach zwłaszcza wiele obiecywano sobie pod tym względem w dziedzinie **polityki gospodarczej.** Nadzieje te oparte były na metodzie doboru składu osobowego tych izb i hasłach pracy rzeczowej, pod którymi wybory roku 1935 się odbyły.

Już w toku kadencji mieliśmy tu okazję akcentować, że nadzieje te w bardzo nikłym stopniu ziściły się.

Każdy obiektywny obserwator musi stwierdzić, że ministrowie resortów gospodarczych małej doznawali pomocy od ostatniego parlamentu w swych pracach. Rzut oka retrospektywny. przekonywa, że dni sesyjne były dla tych ministrów raczej okresem tłumaczenia się i perswadowania — jeżeli nie powiemy — trudności aniżeli dniami wielkich natchnień.

Historyk nie zaprzeczy ostatnim izbom, że w ich okresie kadencyjnym dokonano kilku naprawdę wielkich dzieł w dziedzinie ekonomiki kraju. Wyliczmy dla przykładu. Kapitalne dzieło zrównoważenia budżetu w drodze energicznych posunięć ratunkowych, dokonanych u schyłku roku 35-go (wprowadzenie podatku od wynagrodzeń publinych, reforma podatku dochodowego, redukcja wydatków). Kapitalna koncepcja stworzenia wielkiego ośrodka przemysłowego — COP. Szereg poczynań dla obrony waluty. Wielki program inwestycyjny. T. zw. „mała reforma podatkowa" uchwalona w roku bieżącym. Kilka innych osiągnięć, jak np. w zakresie ustawodawstwa finansowo-rolnego. Pamiętamy jednak, **skąd pochodziła inicjatywa tych dzieł** i jak **skromną była kollaboracja** w nich parlamentu.

Inicjatywy poselskie koncentrowały się — poza, że tak powiemy, ustawodawczą „drobnicą" — raczej koło tych ustaw o refleksie gospodarczym, które miały dobitniejszą **„podszewkę" polityczną.** Pamiętamy wyjątkowo silne napięcie, towarzyszące pracom parlamentarnym w dniach debaty nad zagadnieniem **gospodarki mięsnej.**

Możnaby powiedzieć, że im bardziej dana gospodarcza ustawa była polityczną, tym bardziej emocjonowała Izby. I odwrotnie.

Nie chcemy tu głębiej dociekać przyczyn stwierdzanego stanu rzeczy. Było ich kilka. Zapewne też — **„spiritus flat ubi vult"**, duch płynie gdzie chce. Grono ludzi stanowiących skład osobowy Izb w latach 35—38 — trzeba to w imię prawdy powiedzieć — nie było owiane duchem wielkiej myśli gospodarczej, co tłumaczy się m. inn. słabą więzią dużej części tego grona z życiem gospodarczym kraju.

Jest to być może jeden więcej z powodów, dla którego społeczeństwo żegna to grono bez większego żalu.

Dr. A. Z.

Bilans Banku Polskiego
w pierwszej dekadzie września

W pierwszej dekadzie września r. b. zapas złota w Banku Polskim zmniejszył się o 0,9 miln. do 447,1 miln. złotych, stan pieniędzy zagranicznych i dewiz wzrósł o 0,1 miln. złotych do 12,1 miln. zł.

Suma wykorzystanych kredytów obniżyła się o 10,0 miln. do 781,2 miln. zł., przy czym portfel wekslowy zmniejszył się o 4,1 miln. do 710,7 miln. złotych, portfel zaś zdyskontowanych biletów skarbowych spadł o 3,9 miln. do 35,8 miln. złotych; stan pożyczek zabezpieczonych zastawami obniżył się o 2,0 miln. do 34,7 miln.

Zapas polskich monet srebrnych i bilonu zmniejszył się o 1,9 miln. do 20,0 miln. złotych.

Pozycja „inne aktywa" spadła o 5,0 miln. do 196,0 miln. zł., pozycja zaś „inne pasywa" uległa wzrostowi o 0,8 miln. do 169,3 miln. złotych.

Natychmiast płatne zobowiązania Banku obniżyły się o 6,5 miln. do 242,3 miln. złotych.

Obieg biletów bankowych — w wyniku wyżej omówionych zmian — spadł o 11,9 miln. do 1.137,3 miln. złotych.

Pokrycie złotem wynosi 34.94 proc. Stopa dyskontowa 4 i pół proc., stopa od pożyczek zastawnych 5 i pół proc.

Przemysł jedwabny przed sezonem zimowym

Brak przędzy sztuczno-jedwabnej hamuje produkcję tkanin — Niski poziom produkcji.— Modne beda gładkie tkaniny

Właściwy sezon zimowy w przemyśle tkanin jedwabnych jeszcze się nie rozpoczął, ożywienie zbytu jedwabnych tkanin karnawałowych, które stanowią gros produkcji krajowego przemysłu jedwabnego przypada zwykle na październik — połowę listopada. Natomiast te fabryki przemysłu jedwabnego, które produkują podszewki jedwabne targowały nieźle w ciągu ub. miesiąca. Ceny podszewek jedwabnych kształtowały się naogół na poziomie zeszłorocznym, pewnej natomiast poprawie uległy warunki pokrycia.

O ile chodzi o produkcję tkanin jedwabnych na główny sezon karnawałowy — to jest ona obecnie w toku, jednakże jej rozmiary są znacznie szczuplejsze, niż w latach ub.

Szczuple rozmiary tegorocznej produkcji przemysłu jedwabnego wywołane są specjalnymi trudnościami, na jakie napotyka ten dział wytwórczości w dziedzinie surowcowej.

Jak wiadomo, już w latach ub. nastąpiło z szeregu przyczyn w omawianym dziale przemysłu przerzucenie się z wytwórczości tkanin jedwabnych na towary ze sztucznego jedwabiu. W bieżącym sezonie na skutek dalszego ograniczenia przydziałów jedwabiu naturalnego, tendencja wymieniona wyżej uległa pogłębieniu i producenci zamierzali w jeszcze większym stopniu forsować wytwórczość towarów z krajowego surowca sztuczno-jedwabnego. Niestety, zamierzenia te napotkały na poważną przeszkodę w postaci trudności, jakie się ostatnio ujawniły na rynku przędzy sztuczno-jedwabnej. Na rynku dał się odczuć brak niektórych gatunków przędzy sztuczno-jedwabnej najczęściej używanych do produkcji tkanin karnawałowych.

Ponadto producenci przędzy sztuczno-jedwabnej nia pokrywają zupełnie zapotrzebowania ilościowego przemysłu tkanin jedwabnych, zamówienia poszczególnych fabryk na przędze sztuczno-jedwabną wykonywane są tylko częściowo, w stosunku nie przekraczającym 20—30% udzielonego zlecenia. Wszelkie monity i reklamacje pozostają bez skutku, dostawcy przędzy sztuczno-jedwabnej tłumaczą częściowe tylko wykonanie zlecenia brakiem przędzy sztuczno-jedwabnej.

Nakreślony stan rzeczy zmusza siła rzeczy producentów tkanin do ograniczenia rozmiarów przygotowań wytwórczych na kampanię karnawałową.

O ile chodzi o charakter tegorocznej produkcji przemysłu jedwabnego na sezon karnawałowy, to produkcja ta w porównaniu z sezonem zeszłorocznym uległa kompletnej zmianie. W ub. sezonie modne były fantazyjne, żakardowe, w bież. zaś sezonie przemysł szykuje na sezon wyłącznie gładkie, towary jedwabne w ciemnych kolorach, a więc w kolorze czarnym, granatowym i bordo. Ceny tkanin jedwabnych nie będą wyższe niż w roku ub.

Aukcje wełny krajowej

Za kg. wełny płacono w Poznaniu od 3-ch do 3.70 zł.

W Poznaniu odbyły się ostatnio aukcje wełny krajowej.

Ogólna **podaż** wełny na aukcjach poznańskich wyniosła ogółem **110 tysięcy kg., z czego sprzedane zostało prawie wszystko.** Głównymi odbiorcami wełny na aukcjach poznańskich byli kupcy i przemysłowcy **z Białegostoku i Łodzi.**

Zapotrzebowanie na wełnę krajową było bardzo duże, dowodem czego jest to, że cała podaż wełny znalazła tym razem odbiorców. Duże zapotrzebowanie na wełnę krajową sfery zainteresowane tłumaczą tym, że procent przymusu stosowania wełny krajowej w stosunku do konsumcji wełny pochodzenia zagranicznego, został podwyższony.

Jeżeli chodzi o ceny **wełny krajowej,** to były one **wyższe,** aniżeli ostatnio i kształtowały się mniejwięcej na poziomie cen aukcyj majowych. Na ostatnich aukcjach poznańskich płacono **za 1 kg. wełny 3—3,70 zł.,** w zależności od gatunku wełny.

* * *

Dość znaczne ożywienie mamy do zanotowania na światowym rynku wełnianym, w szczególności na rynku australijskim i południowo-amerykańskim.

Szczególnie żywy przebieg miały ostatnio aukcje wełniane **w Sydney.** Ogólna podaż na aukcjach w Sydney wyniosła około **48 tysięcy bel,** z czego **sprzedane** zostało **około 90 procent** zaofiarowania.

Jako główni odbiorcy wystąpili na aukcjach w Sydney kupcy francuscy, angielscy i niemieccy.

Ceny, szczególnie przy wyższych gatunkach, kształtowały się przy tendencji mocnej. (u)

Import surowców włókienniczych do Polski

spadł znacznie w ciągu 7-miu miesięcy r.b.—Spadek cen wełny i bawełny

Na podstawie ostatnio ogłoszonych danych statystycznych, import włókienniczy w ciągu pierwszych siedmiu miesięcy roku bieżącego przedstawiał się następująco:

Bawełna i odpadki — 45.975 ton wartości zł. 69.708.000, wełna surowa nieprana — 11.545 ton wartości 32.103.000 zł., wełna prana — 2.805 ton wartości 14.972.000 zł., odpadki wełniane — 1000 ton wartości 5.180.000 zł., wełna czesana — 1.320 ton wartości 8.961.000 zł., juta i odpadki — 7.563 tony wartości 3.916.000 zł., szmaty — 10.556 ton wartości 12.479.000 zł.

Ogółem w sprawozdawczym okresie roku 1938 import surowców tych do Polski wyniósł 80.764 ton wartości zł. 319.000, podczas gdy w tym samym okresie roku 1937 wyniósł on 82.742 tony wartości zł. 177.736.000.

Jak widać z powyższego, zarówno pod względem ilości przywiezionych do nas surowców, jak i pod względem wartości. w ciągu pierwszych 7 miesięcy roku 1938, w porównaniu z tym samym okresem roku 1937, **rastąpił spadek importu.**

Jeżeli chodzi o poszczególne działy surowców tych, to w roku 1938 nastąpił **wzrost importu bawełny o blisko 5 procent,** przy równoczesnym **zmniejszeniu się wartości tego importu** o blisko 15 procent, co tłumaczyć należy w pierwszym rzędzie **spadkiem cen bawełny na rynkach światowych.**

Jeżeli chodzi **o wełnę surową nieopraną,** to w ciągu pierwszych siedmiu miesięcy roku 1938, w porównaniu z tym samym .okresem roku 1937, nastąpił wzrost ilości importu tego surowca o 1 procent, spadek natomiast wartości o 22 procent, również na skutek spadku cen wełny na rynkach światowych.

Przy imporcie wełny pranej w okresach sprawozdawczych nastąpił wzrost ilości o 20 procent oraz wzrost wartości o 4 purocent, co jest wynikiem spadku cen tego surowca na rynkach światowych, analogicznie do bawełny i wełny surowej niepranej.

Tą samą przyczyną należy tłumaczyć wzrost ilości importowanej w ciągu pierwszych siedmiu miesięcy roku 1938wełny czesanej, w porównaniu z tym samym okresem roku 1937, o 14 procent, spadek zaś wartości o 15 procent, przy tym surowcu bowiem spadek cen na rynkach światowych uwidocznił się stosunkowo najsilniej.

Przy imporcie juty i odpadków w ciągu pierwszych siedmiu miesięcy roku 1938 nastąpił wzrost ilości o 2 procent oraz wzrost wartości o 6 procent.

Wreszcie przy imporcie szmat w ciągu pierwszych siedmiu miesięcy roku 1938, w porównaniu z tym samym okresem roku 1937, nastąpił **spadek ilości o 31 procent oraz spadek wartości o 31 procent.**

Jak widać z powyższego, w omawianym okresie **największy spadek importu wykazały szmaty.**

Na rynkach surowej bawełny

panowała tendencja niejednolita

Na światowych rynkach bawełnianych w ciągu ostatnich kilku dni notowana była tendencja niejednolita. Notowania ulegały z dnia na dzień nieznacznym wahaniom i to zarówno w kierunku zwyżkowym jak i zniżkowym.

Na giełdzie bawełnianej w Nowym Jorku natychmiast po ogłoszeniu sprawozdania, a więc w dniu 9 bm., notowania uległy pewnej zniżce, jakkolwiek sprawozdanie to ogłosiło zbiory w ilości mniejszej, aniżeli spodziewano się ogólnie. Zdaniem agentów bawełnianych, zniżka ta spowodowana była w pierwszym rzędzie przez czynniki spekulacyjne, co zresztą uwidoczniło się już w dniach następnych, kiedy to bawełna uległa ponownej zwyżce w granicach kilku punktów. I tak np. notowania w Nowym Jorku z dnia 12 b. m. w porównaniu z kursami, jakie notowano w dniu 10 b. m., zwyżkowały w granicach od 5 do 6 punktów. Na ogół na giełdach bawełnianych panuje w dalszym ciągu sytuacja całkowicie niewyjaśniona.

Zmniejszenie kapitału akcyjnego
Łódzkich Kolejek Dojazdowych

Walne zgromadzenie akcjonariuszów Spółki Akcyjnej Łódzkie Wąskotorowe Elektryczne Koleje Dojazdowe w dniu 22 marca 1937 r. uchwaliło zmniejszenie kapitału akcyjnego Spółki o kwotę zł. 165.000 drogą umorzenia 330 akcyj po zł. 500 każda, będących w posiadaniu Spółki.

Wydawnictwo „REPUBLIKA"
Sp. z ogr. odp.
Administracja w Warszawie
ul. Wierzbowa 11, tel. 310-18

Giełda pieniężna

Warszawa, 14 września.

Na dzisiejszym zebraniu giełdy walutowo-dewizowej w Warszawie tendencja dla dewiz była słaba, przy obrotach bardzo małych. Notowano: Amsterdam 286.10, Bruksela 89.95, Helsingfors 11.27, Kopenhaga 113.90, Londyn 25.51, Nowy Jork 5.31,75, Nowy Jork-kabel 5.31,88, Oslo 128.10, Paryż 14.32, Praga 18.30, Sztokholm 131.55, Zurych 120. Bank Polski płacił za dolary: amerykańskie 5.29, kanadyjskie 5.26, floreny holenderskie 285.10, franki francuskie 14.25, franki szwajcarskie 119.50, belgi belgijskie 89.70, funty angielskie 25.42, funty palestyńskie 24.70, guldeny gdańskie 99.75, korony czeskie odcinki do 20 koron 13.80, korony duńskie 113.35, korony norweskie 127.45, korony szwedzkie 130.90, liry włoskie odcinki do 50 lirów 19.50, marki fińskie 11, marki niemieckie srebrne 84.

AKCJE. Na rynku akcyjnym tendencja była bardzo słaba, przy obrotach ograniczonych. Notowano: Bank Polski 124, Węgiel 35, Cukier — 37.75, Starachowice — 41, Zyrardów — 60, Lilpopy — 83, Modrzejów 17.50—17.75.

PAPIERY PROCENTOWE. Na rynku papierów procentowych tendencja była również słaba, przy obrotach na ogół ograniczonych. Notowano: 3 proc. inwestycyjna seria II em. — 93, 4 proc. dolarowa 41.50, 4 i pół proc. wewnętrzna 65.50, 4 proc. konsolidacyjna 66.25—66.00, 4 i pół proc. listy ziemskie 64.50—64.25, drobne odcinki 65.75—66.00, 5 proc. Warszawy z 1933 r. 73.00—73.25, 5 proc. Łodzi z 1933 r. 66.50, 5 proc. Radomia z 1933 r. 60.75, 5 proc. Kalisza z 1933 roku — 61, 5 proc. Lublina z 1933 r. 61.25, 8 proc. pożyczka szkolna m. Warszawy — 79.50.

W obrotach prywatnych dokonano następujących tranzakcyj: 3 proc. państwowa renta ziemska odcinki po 5.000 zł. — 50.50, odcinki po 1.000 zł. 51.50—51.00 — 51.50, odcinki po 500 zł. 55.00, odcinki po 100 zł. 81.—80, 5 proc. konwersyjna drobne odcinki 68, 3 proc. inwestycyjna I-sza em. 83, II-ga em. 84, 5 proc. listy m. Warszawy odcinki po 1.000 zł. — 73.75.

Z GIEŁDY ŁÓDZKIEJ.

Na wczorajszym zebraniu giełdowym w Łodzi notowano: poż. inwestycyjna I-sza em. 84.25—84.00, poż. inwestyc. II-ga em. 85.00—84.75, dolarówka 42.25—42.00, poż. konsolidacyjna 67.00—66.75, poż. wewnętrzna 66.25—66.00, Bank Polski 125.00—124.00. Tendencja utrzymana.

Z ŁÓDZKIEJ GIEŁDY ZBOŻOWEJ.

Żyto 15.25—15.50, pszenica 21.25—21.75, pszenica zbierana 21.00—21.25, mąki pszenne: 41.00—42.00, 37.50—38.50, 36.00—37.00, 32.75—33.75, 25.75—26.75, 23.75—24.00; mąka pszenna razowa 27.00—28.00, mąka pszenna pastewna 14.25—16.25; mąki żytnie: 28.00—29.00, 26.50—27.50, 17.00—18.00; mąka żytnia razowa 21.00—22.00; otręby pszenne grube 10.25—10.50, otręby pszenne średnie 10.00—10.25, otręby żytnie 9.00—9.25, rzepak ozimy 43.50—44.50. Reszta bez zmiany. Tendencja spokojna. Ogólny obrót: 1517 ton.

Kursy porównawcze walorów

Warszawa, 14 września.

Nazwa papieru	Dziś	Wczoraj	Przed mies.	Przed rokiem
3% Inw. I. em.	—.—	83.75	83.50	67.50
4½% Wewn	66.50	66.—	67.38	55.60
5% Konwers.	—.—	—.—	69.75	62.—
Dolarówka	41.50	—.—	42.75	38.50
4½ L. Ziem.	64.25	64.63	65.25	56.50
5% L. Warsz. 1933	73.25	74.13	74.—	62.75
5% L. Łódz. 1933	66.50	66.63	67.50	56.—
Bank Polski	124.—	124.75	125.50	105.25
Lilpop	83.—	83.50	92.50	52.50
Zyrardów	60.—	60.—	62.50	49.50

NOTOWANIA BAWEŁNY
z dnia 13-go września 1938 roku.

NOWY JORK: Loco 7.88, wrzesień 7.73, październik 7.77, listopad 7.78, grudzień 7.81, styczeń 7.76, luty 7.77, marzec 7.80, kwiecień 7.77, maj 7.76, czerwiec 7.75, lipiec 7.76.

NOWY ORLEAN: Loco 7.80, październik 7.85, grudzień 7.90, styczeń 7.88, marzec 7.81, maj 7.82, lipiec 7.80.

LIVERPOOL: Loco 4.75, wrzesień 4.56, październik 4.57, listopad 4.60, grudzień 4.62, styczeń 4.64, luty 4.65, marzec 4.66, kwiecień 4.67, maj 4.68, czerwiec 4.68, lipiec 4.69, sierpień 4.69, wrzesień 4.68, październik 4.70.

„Giza": Loco 7.44, wrzesień 6.69, październik 6.69, listopad 6.69, styczeń 6.91, marzec 6.98, maj 6.98.

Egipska: Loco 7.79.

Upper: Loco 6.06, wrzesień 5.97, październik 5.94, listopad 5.92, styczeń 5.90, marzec 5.91, maj 5.91, lipiec 5.93.

BREMA: Loco 9.75, październik 9.12, grudzień 9.38, styczeń 9.48, marzec 9.61, maj 9.69, lipiec 9.76

ALEKSANDRIA Sakell.: Listopad 13.28, styczeń 13.46, marzec 13.50.

„Giza": Listopad 12.69, styczeń 12.70, marzec 12.77.

Ashmouni: Październik 10.24, grudzień 10.22, luty 10.27, kwiecień 10.30.

SPORT

Bokserzy warszawscy zwyciężają Kopenhagę 10:6

Kopenhaga, 14 września.

W środę wieczorem na sali stadionu miejskiego w Kopenhadze wobec 3.000 widzów rozegrany został międzymiastowy mecz bokserski Warszawa—Kopenhaga. Zwyciężyła reprezentacja Warszawy w stounku 10:6. Sukces ten jest jeszcze cenniejszy, gdy się uwzględni, że mecz był sędziowany jedynie przez arbitrów duńskich, gdyż Pasturczak, który miał sędziować ze strony Polaków, zachorował. Zawodnicy polscy, jak na początek sezonu walczyli bardzo dobrze. Wyróżnić należy specjalnie Czortka, Kolczyńskiego, Rotholca i Kowalskiego. Sobkowiak mimo porażki wykazał niezłą formę, a przegrał jedynie wskutek otrzymanych niesłusznie zresztą dwóch ostrzeżeń.

Wyniki walk były następujące:

W wadze muszej Rotholc pokonał wysoko na punkty Fredricksena, w koguciej Sobkowiak przegrał niezasłużenie z Rasmussenem, w piórkowej Czortek wygrał wysoko na punkty z Jasfersenem. w lekkiej Kowalski wypunktował Mathisena, w półśredniej Kolczyński pokonał zdecydowanie na punkty Jacobsena, w średniej Ożarek przegrał na punkty z Christensenem, w półciężkiej Doroba pokonał nieznacznie na punkty Leimana i w ciężkiej Sowiński uległ nieznacznie Gramstrufowi.

Jędrzejowska w ćwierćfinale mistrzostw tenisowych Ameryki

Nowy Jork, 14 września.

W środę wznowione zostały w Forest Hills po przerwie spowodowanej deszczem mistrzostwa tenisowe Ameryki. Jadwiga Jędrzejowska walczyła z Wortman, bijąc ją 6:4, 6:2. Po tym zwycięstwie Polka zakwalifikowała się do ćwierćfinałów.

Ciekawa impreza lekkoatletyczna KP Zjednoczone

Jak już podawaliśmy w ramach imprez jubileuszowych KP Zjednoczone odbędą się w najbliższą niedzielę 18 bm. na nowym stadionie klubu przy rogu ul. Emilii i Kilińskiego międzyklubowe zawody lekkoatletyczne, w których weźmie udział szereg czołowych lekkoatletów łódzkich.

Do zawodów tych wpłynęły zgłoszenia następujących zawodników: konkurencje żeńskie: bieg 60 mtr.: Kreterówna (ŁKS), Bielicka (IKP), Grzelecka (Wima), Mieczysławska (Sokół, Pabianice).

Bieg 100 mtr.: Kreterówna, Kamińska (IKP), Grzelecka (Wima) i Mieczysławska, 800 mtr.: Wodnicka, Wójcikówna, Doliniakówna (Zjednoczone). Skok wdal: Noskiewiczowa (ŁKS), Kamińska, Głażewska (IKP) Mieczysławska. Dysk: Noskiewiczówna, Głażewska, Peskówna (Sokół, Pabianice), Ochędowska i Materzanka (Zjedn.). Oszczep: Noskiewiczówna i Głażewska.

W sztafetach żeńskich szwedzkiej i 4×100 mtr. startować będą zespoły: ŁKS-u, pabianickiego Sokoła i KP Zjednoczone.

Konkurencje męskie: 100 mtr.: Grobelny (IKP) Mozelewski (Wima), Brajer i Chmielewski (Zjednoczone), 400 mtr. Kucharski (IKP), Szatkowski (KE), Mozelewski (W), Sakwa (G) i Jaszkiewicz (Zj), 800 mtr. Mund (ŁKS), Kröning (IKP), Łyszkowski (KE), Galewski i Rajnsz (Zj), 1500 mtr. Kurpessa (ŁKS), Stępiński (KE), Pawłowski (KE) Nowakowski (G), Jańczyk i Galewski (Zj.). 5 klm. Wróblewski, Kurpessa (ŁKS), Lajpold, Kupka i Patykowski (KE), Nowak, Nowakowski i Rutkowski (G), Myszkowski (Zjedn.). Oszczep: Bobiński (ŁKS), Czyżykowski (IKP), Stefański (KE), Sobierajski (Wima), Rytczak (Zjedn.), Bystry L. (Zjedn.).

Do sztafety olimpijskiej zgłosiły się zespoły: ŁKS, KE, IKP, KP. Zjednoczone, zaś do sztafety 4×100 mtr.: ŁKS, IKP. Wimy i KP Zjednoczone. Organizatorzy spodziewają się poza tym zgłoszeń zawodników: UT, Boruty i łódzkiego Sokoła. Początek zawodów o godz. 15-ej.

O nagrodę Zarządu m. Łodzi walczyć będą kolarze

Tegoroczny wyścig szosowy na dystansie 100 klm. o nagrodę Zarządu m. Łodzi odbędzie się ostatecznie w niedzielę, dnia 2 października na autostradzie warszawskiej. Jak wiadomo, w sezonie ub. wyścig pociągnął za sobą szereg długich dyskwalifikacyj czołowych kolarzy łódzkich. W roku bieżącym Zarząd Łódzkiego Okręgowego Związku Kolarskiego, chcąc skłonić kolarzy do jaknajlepszych wyników, postanowił urządzić start do wyścigu kolarzy indywidualny, w odstępach 2-minutowych.

Międzyklubowy wyścig drużynowy „Rapidu"

W niedzielę, 18 bm. na autostradzie warszawskiej (start i meta 1 klm. za mostem) łódzki „Rapid" organizuje międzyklubowy szosowy kolarski wyścig drużynowy dla kolarzy z kartami wyścigowymi. Start nastąpi o godz. 8-ej rano.

Wyścig szosowy o mistrzostwo Pabianic

W nadchodzącą niedzielę odbędzie się na dystansie 100 klm. ze startem i metą obok Parku Wolności w Pabianicach doroczny wyścig kolarski o mistrzostwo m. Pabianic. Start nastąpi o godz. 8-ej rano.

Wyścig dostępny tylko dla kolarzy pabianickich, organizuje PTC. z polecenia Miejskiego Komitetu W. F. i P. W. w Pabianicach.

Mecz tenisowy Ł. K. S. — Makkabi

Na kortach „Makkabi" rozegrany zostanie w nadchodzącą niedzielę towarzyski mecz tenisowy Makkabi — Ł. K. S.

★

Sekcja tenisowa „Makkabi" przeprowadza mistrzostwa klubowe.

Do finału gier pojedyńczych panów zakwalifikowali się Rosenholc i Librach. Pierwszy wyeliminował w półfinale Lauenburga, wygrywając 3:6, 6:2, 6:3, drugi pokonał Klajmana 6:3, 6:4. Do finału gier podwójnych zakwalifikowały się pary Fajberg — Reznik i Lauenburg — Rosenholc.

W finale Librach pokonał Rozenholca 4:6, 4:6, 3:6, 6:0, 6:0.

Aktualia łódzkie

W wyścigach międzynarodowych, które odbędą się na torze w Helenowie, ze znanych kolarzy polskich startować będą m. in. mistrz torowy Kupczak oraz Olecki i Popończyk z Warszawy.

— Stan zdrowia Wajsówny, chorej na zapalenie płuc i przebywającej w szpitalu Ewangelickim w Łodzi, ulega stopniowej poprawie.

— Znakomita oszczepniczka łódzka, Kwaśniewska, przeszła operację ślepej kiszki. Kwaśniewska przebywać będzie w szpitalu w Warszawie przez blisko 2 tygodnie.

— Z lekkoatletek łódzkich na mistrzostwa Europy do Wiednia wyjechała jedynie Słomczewska (IKP), która startować będzie w skoku wdal.

Dział oficjalny Ł.O.Z.P.N.

Komunikat № 73 Wydziału Gier i Dyscypliny

1. Wzywa się sekretarza TS „Krusche-Ender" — Pabianice, do sekretariatu ŁOZPN w celu uzupełnienia nadesłanych kart zgłoszeń podpisem.

Zwracamy jednocześnie uwagę, iż w wypadku nieprzybycia karty pozostaną bez biegu.

2) Załatwia się przychylnie prośbę ŁTSG — Łódź, odnośnie darowania reszty kary zawodnikowi Esingerowi Maksowi.

3. Wobec rezygnacji Burzy, odwołuje się wyznaczone na dzień 11.9. 1938 roku zawody o mistrzostwo rezerw kl. A — Zjednoczone II — Burza II.

Zawody powyższe weryfikuje się jako walcower 3:0 i 2 pkt. dla KP. Zjednoczone II.

4. Załatwia się przychylnie prośbę Rudzkiego KS., odnośnie darowania reszty kary zawodnikowi Czerwińskiemu Stefanowi.

5. Podaje się do wiadomości, iż mistrzostwa klas B, C i juniorów rozpoczną się w dniu 2.10 1938 roku, a nie jak podano w komunikacie WG. i D. Nr. 71 — 25 września rb.

6. Ukarano zawodników:

Arabskiego (KS Strzelec — Chojny) surową naganą za przewinienie na zawodach Strzelec — AKS w dniu 4 września 1938 roku § 124-a.

Stańczyka Henryka (TG Sokół — Aleksandrów) surową naganą za przewinienie na zawodach: Sokół — Makabi w dniu 4 września 1938 roku § 124-a.

Lewandowskiego Lucjana (KS Wima), 6-mies. dyskwalifikacją od dnia 5.9. 1938 roku do dnia 4.3. 1939 roku, za przewinienie na zawodach: — Wima II — KP Zjednoczone w dniu 28.8. 1938 roku § 124-f.

WIECZNA ONDULACJA NA MĘSKIEJ GŁOWIE.

Angielski fryzjer z londyńskiej Regents Street w dość sprytny sposób zareklamował swój miernie prosperujący zakład.

Dlaczego tylko panie mają przywilej robienia wiecznej ondulacji? Czyż głowa męska nie jest również godna takiego upiększenia? — pomyślał londyński mistrz fryzjerski i oto przed paru dniami w witrynie jego zakładu ukazały się modele głów męskich z zaondulowanymi czuprynami.

Fryzjer z Regents Street poszedł dalej w swych dociekaniach nad upiększeniem głowy męskiej. Stworzył parę standartowych typów fryzur, rozumując, iż uczesanie musi nie tylko ozdabiać postać męską, ale i uwypuklać jego charakter, jak również symbolizować poniekąd jego pracę zawodową. Fryzura np. adwokata czy sędziego powinna być zupełnie inna od uczesania dyrektora teatru czy aktora.

Syn bogatego kupca złodziejem

Okradał systematycznie ojca i swych licznych znajomych. — Osadzono go w więzieniu

Warszawa, 14 września.

Syn jednego z najzamożniejszych kupców warszawskich, Goldberg, otrzymywał od ojca dość pokaźną sumę na swe wydatki osobiste. Gdy jednak do wiadomości kupca doszło, że synalek bawi się na całego, puszczając jego pieniądze wezwał go na rozmówkę i prosząc, by się opamiętał i nie niszczył sobie lekkomyślnie życia, zagroził, że o ile nie zmieni swego trybu życia, wstrzyma mu wypłatę miesięcznej pensji.

Nie pomogło to jednak i gdy stary Goldberg groźbę swą spełnił, synalek począł pożyczać pieniądze na prawo i na lewo, legitymując się nazwiskiem, które wśród lichwiarzy miało odpowiednie pokrycie. Z czasem jednak i ten kredyt się wyczerpał, a młody Goldberg ciągle jeszcze nie chciał zrezygnować z bywania w restauracjach i na dancingach.

Odwiedzając znajomych swego ojca obiecujący młodzieniec przy tej okazji kradł, co się dało. Licząc się z ojcem, nikt nie robił użytku z karygodnego postępowania młodego Goldberga, który rozzuchwalił się tak dalece, że kilkakrot nie okradł jednego ze swych znajomych.

Wówczas cierpliwość poszkodowanego się wyczerpała i zawiadomił on policję, która zainteresowała się bliżej Godlbergiem i osadziła go w areszcie.

Policja aresztowała również pasera Arona Klajmana, któremu Goldberg sprzedawał skradzione przedmioty.

CENY ZNACZNIE ZNIŻONE.

Centralna lecznica zębów
I CHIRURGJI JAMY USTNEJ w ŁODZI.
PRYWATNY GABINET DENTYSTYCZNY
ul. PIOTRKOWSKA 164, tel. 127-83
Ord. od 9 r. do 8 w., w niedziele i święta od 10—1. RENTGEN.
Stomatolog przyjmuje od 9-11.
LEK.-DENT. ŻADZIEWICZ.

DYPLOMOWANA NAUCZYCIELKA MUZYKI (moskiewskie konserwatorium) UDZIELA **lekcyj gry fortepianowej** oraz francuskiego po dłuższym pobycie w Paryżu. G. HURWICZ-SZTYLLEROWA Aleje 1-go Maja 9 m. 6.

PLUSKWY

wytępisz bezpowrotnie tylko świecą dezynfekcyjną „Fumigatore - Cimex" Przeprowadzamy dezynfekcje mieszkań pod gwarancją gazami D. G. W. Zgłoszenia
„ZAKŁAD DEZYNFEKCYJNY"
Łódź, Al. I Maja 4. tel 222-60

MATKI! Zapisujcie swe niemowlęta do **„Kropli Mleka"**

DR. med. S. HEINRICH
chor. dzieci i wewnętrzne POWRÓCIŁ. ul. CEGIELNIANA 15, fr. I p. tel. 147-67. Gabinet elektro i światłoleczniczy dr. S. Heinricha, Leczenie krótkimi falami, djatermią, lampą kwarcową, diamix'em, galwano-faradyzacją, solluxem, Vitalux'em mininen, kąpielami elektrycznymi i t. p. Leczenie wszelk. aparatami również w domu pacjentów. Czynny od 10—2 i 3—8 wieczorem!

ZASTĘPSTWA
różnych branż ze składami komisowymi
poszukuję
na GÓRNY ŚLĄSK I CIESZYŃSKI.
Udzielę zabezpieczenie.
Izydor Silberstein, Katowice, Piłsudskiego 63.

PROSZKI MIGRENO-NERVOSIN **KOGUTEK**
zastosowanie: GRYPA, PRZEZIĘBIENIE BÓLE GŁOWY, ZĘBÓW itp.
ŻĄDAJCIE PROSZKÓW TYLKO W HIGJENICZNYCH TOREBKACH.

Do akt Nr. Km. 1546/38.
OBWIESZCZENIE.
Komornik Sądu Grodzkiego w Łodzi, rew. 5-go, zamieszkały w Łodzi, ul. Al. I-go Maja 34 na zasadzie art. 602 K. P. C. ogłasza, że w dniu 20-go września 1938 r. o godz. 11-ej w Łodzi, ul. Piotrkowska Nr. 34 odbędzie się publiczna licytacja ruchomości oszacowanych na łączną sumę zł. 2710, a mianowicie: 7 sztuk towaru wełnianego na damskie palta i sztuk towaru na palta zimowe zw.: „Zamsz" po 25 mtr., które można oglądać w dniu licytacji w miejscu sprzedaży, w czasie wyżej oznaczonym.
Łódź, dn. 12 września 1938 r.
Komornik: (—) ST. DULKOWSKI.

Do akt Nr. Km. 1736/38.
OBWIESZCZENIE.
Komornik Sądu Grodzkiego w Łodzi, rew. 5-go, zamieszkały w Łodzi, ul. Al. I-go Maja 34 na zasadzie art. 602 K. P. C. ogłasza, że w dniu 20-go września 1938 r. o godz. 12-ej w Łodzi, ul. Cegielniana Nr. 18, odbędzie się publiczna licytacja ruchomości oszacowanych na łączną sumę zł. 600, a mianowicie: kredensu orzechowego, biurka orzechowego i radioodbiornika 4-lampowego czynnego, które można oglądać w dniu licytacji w miejscu sprzedaży, w czasie wyżej oznaczonym.
Łódź, dn. 7 września 1938 r.
Komornik: (—) ST. DULKOWSKI.

Do akt Nr. Km. 1753/38.
OBWIESZCZENIE.
Komornik Sądu Grodzkiego w Łodzi, rew. 5-go, zamieszkały w Łodzi, ul. Al. I-go Maja 34 na zasadzie art. 602 K. P. C. ogłasza, że w dniu 20-go września 1938 r. o godz. 11-ej w Łodzi, ul. Piotrkowska Nr .22, odbędzie się publiczna licytacja ruchomości oszacowanych na łączną sumę zł. 780, a mianowicie: 17 sztuk towaru ze sztucznego jedwabiu miary ogółem 620 mtr., które można oglądać w dniu licytacji w miejscu sprzedaży, w czasie wyżej oznaczonym.
Łódź, dn. 7 września 1938 r.
Komornik: (—) ST. DULKOWSKI.

Dr. A. S. Tenenbaum
CHOR. WEWNĘTRZNE
spec. chor. płuc
POWRÓCIŁ
Piotrkowska 109 telef. 220-25
przyjm. 6—8 pp.

DR. MED.
AL. KOPCIOWSKI
POWRÓCIŁ
Piotrkowska 8
Telefon 232-55.

DR. MED.
L. Berman
Spec. chor. wenerycznych, skórnych i seksualnych
POWRÓCIŁ
Cegielniana 15 telef. 149-07
przyjm. od 8—11 i od 5—8 w.

Dr. MED.
WŁ. ŻADZIEWICZ
STOMATOLOG
Spec. chor. i chir. zębów i jamy ustnej.
PIOTRKOWSKA 164, tel. 125-26.
Przyjmuje od 3—7.

RENTGEN.
Dr. M. Eljasberg
powrócił

DOCENT DR. MED.
BENEDYKT DYLEWSKI
POWRÓCIŁ
CHOROBY USZU, NOSA I GARDŁA, WADY MOWY I GŁOSU,
przyjmuje od 4—6 pp. prócz niedziel i świąt.
Bisk. **Bandurskiego 12** telef. 222-80.

DR FELICJA
ROZEN
CHOROBY DZIECI
POWRÓCIŁA
Moniuszki 2, tel. 169-59
Przyjmuje od 4—6

DR. MED.
J. HAJMAN
CHOROBY WEWNĘTRZNE
Al. Kościuszki 97
(róg Bandurskiego)
powrócił

LEK.-DENT.
O. Wolf-Reicherowa
POWRÓCIŁA
Żeromskiego 21,
przyjm. od 9—1 i 3—7.

LEKARZ-DENTYSTA
G. Szymańska
POWRÓCIŁA
Narutowicza 3 telef. 110-84
przyjmuje: 9—1 i 3—8 w.

LEKARZ-DENTYSTA
F. KOPCIOWSKA
POWRÓCIŁA.
Piotrkowska 8
Telefon 232-55.

DR MED
Ignacy Margolis
OKULISTA
przeprowadził się na ul.
Al. Kościuszki 52 tel. 165-17
godz. przyjęć 11—2. 5—7

DR.
Stanisław JUSTMAN
NEUROLOG
przyjmuje czasowo od 4—6 w.
PIRAMOWICZA 51 front II piętro mieszk. 23
telef. 138-99, 138-35.

Dr.
F. Praszkier
Cegielniana 3,
powrócił

LEKARZ - DENTYSTA
J. ROSEN
Piotrkowska 97,
tel. 182-69
POWRÓCIŁ

Dr. **M. KALISZ**
Dypl. Uniwers. w Rostock
LEKARZ DENTYSTA
CHIRURGJA STOMATOLOGICZNA
Łódź, ul. PIERACKIEGO 7,
tel. 108-26 — Ordyn. w godz. 3—7.
wznowił przyjęcia

DR.
Rosenzweig
powrócił
Piłsudskiego 72, telef. 128-74

ANGIELSKIEGO udziela rutynowany nauczyciel Zawadzka 21. m. 8a. front zastać od 4—8 po poł.

LEKARZ - DENTYSTA
Gołowaniewska-Simanowska
POWRÓCIŁA
Śródmiejska 18, tel. 255-98.

Sklep frontowy
na Piotrkowskiej od Narutowicza do Nawrot POSZUKIWANY. — Oferty sub „Lokal" do Biura Ogłoszeń S. Fuksa, Piotrkowska 87.

Kupno i sprzedaż

RESZTKI okazyjnie na ubrania, suknie, kostiumy, palta itp. Sienkiewicza 29, poprz. of., parter.

WIECZNE PIÓRA światowej marki „Parker", na raty od zł. 5.— miesięcznie. Ceny od zł. 25.— „Stambuł", Łódź, Al. Kościuszki 17, tel. 163-66. Bezpłatnie grawerujemy imię i nazwisko.

RESZTKI nowości sezonowe na płaszcze, kostiumy i suknie, Al. Kościuszki 22 (dom przejściowy) Piotrkowska 79.

Lokale

ZŁ. 125 KWARTALNIE 1 pokój z kuchnią i wygodami.
ZŁ. 180 KWARTALNIE 2 pokoje z kuchnią.
3, 4, 5—6 mieszkania, pokoje umeblowane (garsoniery) od zł. 20 „ZENIT", ul. Piotrkowska 82, tel. 260-25. 7

POKÓJ z niekrępującym wejściem tanio do oddania, Pomorska 19, m. 18, Gotlib.

W NOWOCZESNYM domu mieszkania 3 pokojowe i 4-pokojowe z centralnym ogrzewaniem i wszelkimi wygodami do wynajęcia, ul. P. O. W. Nr. 8.

DO WYNAJĘCIA
umeblowany pokój z wszelkimi wygodami, centralne ogrzewanie, telefon w luksusowym domu dla solidnego pana. Oglądać od 3—5. Gdańska 43, m. 2. 20—2

DO WYNAJĘCIA panu pokój frontowy umeblowany, wygody, telefon, od zaraz. Dzwonić do 5-ej 106-69.

GARSONIERA poszukiwana niedroga. Oferty sub: „T. T." 16

POSZUKIWANY lokal na hurtowy skład mebli w czworoboku Andrzeja—Główna, Gdańska—Kilińskiego. Wiad.: Andrzeja 6, Göldner. 18

3-POKOJOWE, słoneczne mieszkanie luksusowe, wszystkie wygody, hall, 2 wejścia do wynajęcia, Kilińskiego 88, u dozorcy. 18

SŁONECZNE 2-pokojowe mieszkanie komfortowe do wynajęcia, Piotrkowska 189, tamże duża suteryna.

MŁODA panna szuka taniego pokoju w centrum jako współlokatorka. — Oferty sub: „20" do „Republiki" 18

OD ZARAZ poszukuję 2 pokoi z kuchnią z wszystkimi wygodami, może być w nowym domu. Dzwonić 109-73.

BIURALISTKA poszukuje ładnego pokoju w śródmieściu. Oferty sub: „Cena"

POKÓJ elegancko umeblowany, wszelkie wygody do wynajęcia, Piotrkowska 120, I piętro, prawa of., ostatnie wejście m. 33.

SZYJĘ WYKWINTNIE
BIELIZNĘ MĘSKĄ
po cenach bardzo niskich.
Przyjmuję również wszelkie reperacje
ul. 6-go Sierpnia 76
m. 16, III p.

OGRODY, PARKI, SADY
Ogródki przy willach, urządza, PROJEKTUJE, przerabia ze starych parków,
H. LASKOWSKI, NARUTOWICZA 75, tel. 274-20.

Posady

NIEMKA siostra, izraelitka, poszukuje posady do niemowlęcia lub do dziecka większego z językiem niemieckim. — Sub: „Wykw. Siostra".

ŚLUSARZ ze znajomością spawania poszukiwany. Oferty pod „Precyzja" do „Republiki".

POTRZEBNY pierwszorzędny pracownik fryzjerski damsko-męski zaraz na stałe, Zawadzka 22, H. Gulder, telef. 257-52.

POSZUKUJĘ panienki do 5-letniego chłopczyka i pomocy w gospodarstwie, Żeromskiego 29, m. 2 po 8-ej wieczorem.

WOJAŻER branży manufakturowej przyjmie jeszcze kolekcje na Wołyń. — Oferty sub: „Osoba odpowiedzialna". 15

Nauka i wychowanie

75 GR. LEKCJA francuskiego. Dyplomowana paryżanka udziela lekcji francuskiego. Lektura. Konwersacja. Gramatyka. Tłomaczenie. Korespondencja. Pomoc szkolna, Południowa 20, m. 20 I-sza lewa of parter

JĘZYKÓW ANGIELSKIEGO, FRANCUSKIEGO -- gruntownie udzielam. Gramatyka, literatura, konwersacja, handlowa korespondencja. Tel. 262-70 w godzinach 2—3.

DYREKTOR muzyczny Henryk Jabłoń udziela teorii, solfedżia, korepetycji operowej. Zapisy Gdańska 94 codziennie od 5—7 (Szkoła rytmiki).

Rozmaite

DROBNE ogłoszenia w „Republice" są najlepszym i najtańszym środkiem zetknięcia zainteresowanych stron. Kto chce: 1) znaleźć lokatora lub sublokatora, 2) znaleźć mieszkanie lub pojedyńczy pokój, 3) sprzedać nieruchomość lub rzecz, 4) kupić cośkolwiek okazyjnie, 5) dostać posadę, 6) wyszukać pracownika — niechaj poda drobne ogłoszenie do „Republiki".

PROWADZĘ wykazy stanu zatrudnienia i udzielam wszelkich informacyj w sprawach dotyczących ubezpieczeń socjalnych. Telefon 232-62.

OBIADY prywatne, pierwszorzędne, na żądanie djetetyczne, Piotrkowska 55/8 front, tel. 112-14.

FREBLANKA poszukuje natychmiast dyplomowanej wspólniczki w celu założenia przedszkola. Oferty: „Wspólne wkłady, wspólne zyski".

Zagubione dokumenty

UNIEWAŻNIA się zagubioną 1/5 część losu loteryjnego Nr. 19836 lit. D. z kolektury B-ci Tycman. Zwrócić: Cichoń Jan, Katna 25.

ZAGINĄŁ WEKSEL na zł. 30 płatny dnia 1/IX.38 r., wystawca Lobersztein, Brzezińska 26, na zlecenie Gelmer, Zgierska 30, który się unieważnia. E. Dorn, Zgierska 34.

ZAGINĄŁ duży pies czarny w białe łaty, rasy angielski dog. Na szyi nosi skórzaną obrożę czarną. Zwrócić za wynagrodzeniem H. Uszerowicz — Kopernika 36, tel. 256-15.

„Czystość"
przyjmuje cyklinowanie, drutowanie, froterowanie oraz sprzątanie biur, pokoi. Czyszczenie szyb.
PIOTRKOWSKA 44. telefon 167-45.
Ceny konkurencyjne.

Redakcja i Administracja, Piotrkowska 49. — Godziny przyjęć Redakcji od godz. 17 do 19. — Telefony: Administracja: 122-14. Redakcja: Sekretarjat Redakcji 127-24. dział miejski: 133-23; dział gospodarczy: 211-66; dział sportowy: 18-444; sekretarjat nocny 136-43. Tłocznia — 180-80. Konto P. K. O. Wydawnictwo „Republika": 68-148 i 600-620.

PRENUMERATA „REPUBLIKI"
w Łodzi zł. 4.—, za odnoszenie do domu 40 gr. miesięcznie; z przesyłką pocztową w Polsce zł. 5.—. „Republika" i „Express" w Łodzi z odnoszeniem do domu zł. 7.— miesięcznie.
Konto rozrachunkowe Łódź I, konto Nr. 4.

OGŁOSZENIA: Powierzchnia stronicy 420 mm. X 280 mm. Stronica tekstowa dzieli się na 4 szpalty po 70 mm. Strona ogłoszeń zwykłych dzieli się na 10 szpalt po 28 mm.

CENY OGŁOSZEŃ: Zwyczajne 12 gr. za wiersz mm. W tekście — 50 gr. za wiersz mm. Na stronie I — zł. 2 za wiersz mm. Nekrologi — 40 gr. za wiersz mm. Zaręczynowe i zaślubinowe w tekście zł. 10. Adwokackie ryczałtem zł. 25.— Drobne za słowo 15 gr. najmniej zł. 1.50; poszukiwanie pracy za słowo 10 gr., najmniej zł. 1.20. Opisowe w tekście redakcyjnym zł. 2 za milimetr. Ogłoszenia zagraniczne 100 proc. drożej. Ogłoszenia fantazyjne i tabelaryczne 25 proc. drożej. Za terminowy druk ogłoszeń Administracja nie odpowiada. —

Słuszne reklamacje będą uwzględniane, o ile wniesione będą najpóźniej w ciągu tygodnia od ukazania się pierwszego ogłoszenia lub niezwłocznie po ukazaniu się drugiego z rzędu ogłoszenia tej samej treści co pierwsze. — Omyłki, które zasadniczo nie zmieniają treści ogłoszenia nie upoważniają do żądania zwrotu zapłaty lub powtórzenia ogłoszenia.

Za wydawcę: Wydawn. „Republika" Sa. z ogr. odp. Stefan Dymek. — Redaktor odp. Stefan Dymek. Druk „Republiki" w Łodzi, Piotrkowska 49 i 64.